

Rudar

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA RUDNIKA LIGNITA VELENJE

10. januarja 1963

Smelo
u novo
leto!

Dragi bralci!

Leto 1962 je za nami! Ako bežno pregledamo rezultate dela, lahko smelo trdimo, da smo v tem letu dosegli ogromne uspehe na vseh področjih našega dela, od fizičnih uspehov v podjetju, pa do še bolj poglobljene konsolidacije dela v sklopu samoupravljanja. Fizični obseg proizvodnje v primerjavi z letom 1961 se nam je povečal od 100 na 106,51. Odkopni učinki pa so se nam povečali od 100 na 106,55. Tudi drugi podatki nam kažejo, da smo v preteklem letu naredili velik korak naprej.

S prehodom iz starega v novo leto smo pred novimi nalogami. Lahko pričakujemo, da bo v kratkem času sprejeta nova ustava, katere predosnutek državljani že dalj časa obravnavajo. Po tej ustavi bo prišlo do nekaterih sprememb v našem družbenem življenju.

V zvezi z ustavo bomo morali tudi v delovnih organizacijah sprejemati pravne akte. V naši delovni organizaciji smo že začeli izdelovati statut in razne pravilnike, ki bodo urejali pravne odnose.

Po predosnutku ustave je statut delovne organizacije sestavni del enotnega pravnega sistema, saj je postavljen docela enakopravno ob stran ustave, zakonov itd. V 14. členu predosnutka zvezne ustave je rečeno: »Delovna organizacija opravlja spojo dejavnost v skladu z ustavo, zakoni, družbenimi plani, statutom in drugimi, na zakonu temelječimi predpisi.« To pomeni, da mora biti statut z vsemi pravilniki v skladu z ustavo in zakoni. Samoupravni akti pomenijo torej

kot svoboden dogovor svobodno združenih proizvajalcev v delovni organizaciji. Socialistična načela naše družbene ureditve prihajajo prav tu do izraza, ker je vsak proizvajalec tudi dejanski upravljavec.

Odločanje se mora prenesti na vse proizvajalce. To so že večkrat poudarjali naši voditelji. V naši delovni organizaciji se spetoma prenašajo kompetence na čim širši krog proizvajalcev. Do sedaj smo imeli osem ekonomskih enot, v katerih so sami proizvajalci v okviru kompetenc EE samostojno odločali.

Sam razvoj našega podjetja je pokazal, da je bilo do sedaj organizacijsko dobro urejeno, vendar je potrebno, da se odločanje o gospodarjenju se bolj približa neposrednim proizvajalcem. Zato je bil na izrednem zasedanju CDS dne 19. 12. 1962 sprejet sklep, da ekonomski enote razdelimo na obračunske enote. S tem je omogočeno, da se bo samoupravljanje še bolj izpopolnilo, seveda, v kolikor bodo vse politične organizacije oziroma vse subjektivne sile, delale in pojasnjavale in vzgajale slehernega proizvajalca.

S tem v zvezi so v letu 1963 pred vsemi samoupravnimi organi in političnimi organizacijami nove in težke naloge, katerim pa bomo lahko kos samo takrat, če bo vsak delavec na svojem delovnem mestu v redu in zavestno opravljal svoje delo. Samoupravljanje postavlja pred slehernega upravljavca veliko družbeno odgovornost in zahtevo, da razširi svoje politično obzorje, da zna pravilno ocenjevati vse družbene

pojave v vsakdanjem življenu in odleti, razumeti ter odpravljati napake, ki spremljajo nastanek in počkanje slehernega novega. Vsak upravljavec z zampanimi mu družbenimi sredstvi mora spoznati celovitost in moč procesov, ki so gibalo naše družbe, razumeti in poznati mora vse svoje pravice in dolžnosti, ki mu jih nalaga njegova družbena odgovornost.

Uspehe in sklepe samoupravnih organov smo preko časopisa »Rudar« poskušali v primerni obliki posredovati članom kolektiva. Tudi druge dogodke iz življenja in dela smo preko časopisa posredovali našim bralcem. Včasih nam je uspelo, da smo konkreten primer dobro obdelali, včasih pa tudi sami, ki urejujemo časopis, z vsebino nismo bili zadovoljni, ker smo smatrali, da je objavljanje v časopisu preveč informacijsko, premalo pa akcijsko.

Ko stopamo v novo leto z večjimi družbenimi nalogami, upamo, da bo tudi naš časopis »Rudar« pridobil na vsebinu, če bodo naši proizvajalci in upravljalci preko njega prenašali svoje misli. Tega pa si vsi skupaj iskreno želimo.

Na koncu se v imenu uredniškega odbora vsem sodelavcem, ki so kakorkoli sodelovali pri izhajanjiju časopisa v preteklem letu, kakor tudi vsem bralcem najlepše zahvaljujem in želim, da tudi v bodoče posvetijo skrb praviti našega časopisa.

Ob tej priliki želim vsem skupaj v imenu uredniškega odbora srečno in vesel novo leto 1963.

Tekavec

PO 416/1965

Prvo izredno zasedanje CDS

19. decembra je bilo v dvorani delavskega sveta na direkcijski izredno zasedanje Centralnega delavskega sveta, nakaterem so člani razpravljali o decentralizaciji samoupravljanja in o volitvah organov obračunskih enot ter o osamosvojitvi projektičnega biroja.

Decentralizacija delavskega samoupravljanja

V letu 1963 bodo ekonomske enote obračunavale uspehe svojega dela po obračunskih enotah. Pri tem naj bi tudi delavsko upravljanje dobilo širši razmah. Te obračunske, oziroma najmanjše organizacijske enote bodo uvedene zato, da bi se stalno spremljalo delo in uspehi dotedne ekonomske enote. V posamezni obračunski enoti se bodo prav tako analizirali vsi nastali stroški.

CDS je na zasedanju sprejel sklepe za izvedbo volitev organov obračunskih enot in število teh enot v posameznih ekonomskeh enotah.

Projektivni biro se je osamosvojil

Na centralnem delavskem svetu so člani razpravljali tudi o osamosvojitvi Projektivnega biroja. Ta organizacijska enota RLV se je v tem letu in to s 1. januarjem osamosvojila, ker je svoj delovni program znatno razširila. V bodoče bo vršila projektantske usluge ne samo na vsem področju Saleške doline, temveč tudi drugod, kot v Ravnah na Koroškem, Mariboru, pa tudi v drugih republikah.

Vodja Projektivnega biroja ing. arh. Umek Drago, je obrazložil CDS potrebe in vzroke, ki so na rekovali osamosvojitev in se obenem zahvalil tov. direktorju Žganku in CDS za vse razumevanje in pomoč, ki so jo le-ti pokazali pri ustanavljanju biroja.

Dosežen plan proizvodnje

21. decembra preteklega leta je bil ob 9. uri na I. tretnji dosežen plan proizvodnje RLV za leto 1962.

CESTITAMO!

Razpravljamo o ustavi podjetja

Vodja ekonomske enote jama' vzhod o decentralizaciji

Ing. Grašič Janeza, vodjo ekonomske enote jama' vzhod smo prosili, da nam pove nekaj o decentralizaciji v podjetju in njenem cilju. Takole nam je povedal:

»Cilj decentralizacije je, da bi čim bolj približali upravljanje podjetja delavcu — neposrednemu proizvajalcu. Ekonomska enota jama' vzhod ima v svojem staležu s tehničnim osebjem 1460 delavcev. Ze z ozirom na veliko število zaposlenih, je nujna delitev upravljanja na manjše enote z uvedbo manjših samoupravnih

Poleg dviga storilnosti je največjega pomena ekonomično poslovanje, kateremu moramo posvetiti največjo pažnjo. Zavedati se moramo, da ima od dobrega gospodarjenja korist skupnost, podjetje in vsak posameznik.

Kriterij, vzet v okvir pri delitvi upravljanja na manjše obračunske enote, smo vzeli funkcionalno tako, da vsaka od teh enot predstavlja zaključeno celoto.«

In še eno vprašanje tov. inženjeru. Naše bralce bo gotovo zanimalo kakšno vlogo bo odigrala decentralizacija pri načrtih v novem letu?

»V proizvodnji so vedno večje zahteve: Vsi stremimo po večji storilnosti. Prav zato bo prišla decentralizacija samoupravljanja po obračunskih enotah še bolj do izraza. Vsaka enota bo imela svoj plan, po katerem bo usmerjala vse svoje težnje. Naloge v letu 1963 so še prav posebno velike in zahtevne. Pred vsem se bodo odražale

pri utrditvi samoupravljanja, tako da bo njegova vloga prišla do polnega izraza. Ne samo podjetje, celotna skupnost pričakuje sadove, ki jih bo dalо samoupravljanje. Mimogrede bi omenil še to, da prav nova ustava daje velik poudarek delavskemu samoupravljanju.

Da pa bomo izpolnili te naloge, ki stoje pred nami, bo potrebno veliko sodelovanje in zainteresiranost od vseh članov kolektiva. Tudi pravilni medsebojni odnosi, dosledno izvajanje nalog in zasledovanje stroškov bo doprineslo svoj delež k izpolnitvi plana.

Se prav poseben poudarek novega načrta za leto 1963 pa dajemo varnosti pri delu. Navodila o varnosti in predpisih se morajo dosledno izvajati, kajti varno in sigurno delo nam zagotavlja uspeh, ki ga pričakujemo od obračunskih enot, oziroma od celotnega kolektiva, uspeh, ki ga pričakuje od nas vsa naša skupnost.«

Izvolitev stalnih organov samoupravljanja in komisij po obračunskih enotah

S 1. januarjem je dosedanjí način obračuna dohodka in delavskega samoupravljanja izpopolnjen s formiranjem že prej navedenih obračunskih enot in izvolitvijo samoupravnih organov v teh enotah.

S tem je zadeto bistvo neposrednega upravljanja, da v decentraliziranih organih proizvajalec odloča vsebinsko o osnovnih gospodarskih problemih obračunske in ekonomske enote, kakor tudi rudnika.

V okviru novih obračunskih enot bodo predstavljali zbori delavcev (vsi člani obračunske enote) najvišji organ delavskega samoupravljanja. Iz svoje sredе pa bodo izvolili predsedstvo zobra delavcev in razne komisije za reševanje problematike obračunske enote, medtem ko bo vodja obračunske enote tudi član predsedstva.

Predstoječa izvolitev novih organov delavskega samoupravljanja postavlja pred neposredne proizvajalce odgovorno nalogu, da poiščejo iz svoje sredine sposobne in delavljene tovariše, ki bodo z delom pripomogli k uspehu in uveljavljanju naših obračunskih enot, ter da bodo predloge in sklepne prenašali na obratni delavski svet.

Poleg decentralizacije samoupravljanja pa se je pokazala potreba, da se sindikalna dejavnost sedanjega upravnega odbora deli na obračunske enote s formiranjem novih sindikalnih pododborov po posameznih obračunskih enotah.

Prva naloga samoupravnih in političnih forumov pa bo, da bo delo obračunskih enot zaživelo čimprej in da se tako izognemo nepotrebnnemu odlašanju pri izvajjanju nalog v prihodnosti.

Rahten

Kakšno mesto naj imajo v statutu politične organizacije?

Ko govorimo o statutu delovne organizacije, se pojavlja vprašanje definiranja položaja političnih organizacij, ki naj ga slednje v samem statutu zavzamejo.

Delovanje konkretno sindikalne organizacije bo formirano v njenem lastnem statutu in v tem okviru ter okviru pogojev in možnosti bo sindikalna organizacija tudi delovala in posegala v problematiko, ki se tiče uveljavljanja pravic in dolžnosti upravljalcev in njihovega neposrednega odloča-

nja. Položaj sindikalne organizacije v podjetju se ravno z ozirom na široko dejavnost ne more definirati točno v statutu podjetja, niti se ne more v okviru posameznih pravilnikov določevati prisostnost ali nepristojnost sindikalnih organizacij, ker bi bilo s tem okrnjeno bistvo njenega dela, da deluje kot množična politična organizacija delovnih ljudi na vseh področjih, ki se tičejo delovanja in položaja delovnih ljudi, uresničevanja njihovih samoupravnih pravic itd.

Obravnavanje družbenega plana 1963 OSNOVNA DOLŽNOST CELOTNEGA KOLEKTIVA

● ZAKAJ DRUŽBENI PLAN 1963

To je osnovni gospodarski načrt rudnika, ki določa tako osnovne proizvodne naloge kot tudi predvideni finančni uspehi. Mimo tega določa koriščenje sredstev in skladov kot: koriščenje sredstev investicijskega vzdrževanja in amortizacije, uporabo sklada skupne porabe in investicijsko dejavnost.

Proizvodne naloge, kot tudi predvideni finančni uspehi prikazuje družbeni plan na dva načina, in sicer prvič kot naloge vsega rudnika in drugič kot naloge posameznih ekonomskeh enot. Kolektiv kot celota in v okviru ekonomske in obračunske enote mora načrtno prevzemati svoje planske naloge in se boriti za izpolnitve.

● ZAKAJ RAZPRAVLJAMO O DRUŽBENEM PLANU 1963 PRED KOLEKTIVOM

Osnutek novega statuta rudnika skuša na eni strani določiti pravice in dolžnosti kolektiva, na drugi strani pa določiti pristojnosti posameznih organov samoupravljanja kot npr. CDS, UO, ODS, odborov obračunskih enot in predračunske enote. Tako določa osnutek statuta, da delovni kolektiv RLV:

— organizira proizvodnjo in drugo dejavnost ter določa načine in programe za gospodarski razvoj RLV;

— smotreno gospodarsko uporablja družbena produkcijska sredstva in odloča o razpolaganju s finančnimi sredstvi;

— razporeja čisti dohodek delovne organizacije in odloča o delitvi ustvarjenih sredstev.

To so pravice kolektiva, ki pa so istočasno tudi dolžnost, ki se je naj zaveda prav vsak član kolektiva — kajti danes upravlja kolektiv z vsemi sredstvi gospodarske organizacije in tudi od-

Izvedba nadaljnje decentralizacije

Ze delo na omenjenih pravilnikih in priprava teh nakazuje obširno gradivo, ki ga bodo morale sindikalne podružnice posameznih ekonomskeh enot obdelati, razpravljati o njih na masovnih sestankih. Cilj razprave bo predvsem v tem, da temeljito obdelamo pred ustanovitvijo statuta podjetja one pravilnike, ki kot znano regulirajo tok dela in življenja kolektiva kot cele, obveznosti do družbe, notranjo delitev, vprašanje rednih in nagradnih dopustov, koriščenje počitniškega doma, pravice in dolžnosti kolektiva in kar je nadvise važno tudi pravice, dolžnosti in kompetence posameznih organov samoupravljanja.

Na zadnjih sestankih s člani kolektiva smo razpravljali o nadaljnji decentralizaciji in s tem o izpopolnitvi sistema delitve dohodka.

Prav gotovo lahko ugotovimo, da je bil na tem področju že v letu 1961, predvsem v preteklem letu viden napredok.

govarja za pravilno koriščenje teh sredstev.

Zato je dolžnost uprave rudnika kot tudi vseh organov samoupravljanja, da s predlogom družbenega plana seznanijo celoten kolektiv, da se razvije kar največja razprava o predlogu, kajti sprejeti družbeni plan bo osnovno vodilo za doseganje uspeha rudnika.

● VELICINA OSNOVNE PROIZVODNJE

Za leto 1963 predvideva družbeni plan proizvodnjo 2.740.000 ton premoga, kar je za 240.000 ton več kot letošnji plan in približno 180.000 ton od dosegene letošnje proizvodnje. Taki proizvodnji naj bi prispevali:

jama vzhod	2,150.000 ton
IRŠ	240.000 ton
jama zahod	570.000 ton

Pri postavljanju tolikšnega družbenega plana so izbile določene značilnosti proizvodnje:

— Možnosti prodaje so za prihodnje leto veliko višje kot pa lahko premoga proizvedemo. Dosedaj znane potrebe po našem premogu znašajo 2.900.000 ton. To nam daje trdno prepričanost, da v letu 1963 ne bo nobenih problemov z realizacijo nakopanega premoga.

— Tolikšne potrebe po premogu na eni strani kot tudi razpoložljive kapacitete predvsem vzhodnega obrata (2.227.000 ton) pa nas obvezujejo, da ustvarimo z boljšo organizacijo dela, visokimi učinki, povečanim številom zaposlenih, predvsem pa z doslednim odkrivanjem še obstoječih rezerv kar najvišjo proizvodnjo.

— Takšnega dviga proizvodnje ne pričakuje od nas samo naše tržišče, tovarne in potrošniki, temveč terja to od nas sam ekonomski izračun uspeha rudnika. S tolikšno predvideno proizvodnjo ne more zagotoviti potrebnih skladov podjetja.

— Korist od nadplanske proizvodnje bi imele predvsem ekonomske enote same, saj pri tako povečani proizvodnji ostajajo nekateri — fiksni — stroški neizpremenjeni in je podana možnost na ta način zvišati dohodek ekonomske enote, kar bo ustvarilo v ekonomski enoti nerazpoložena sredstva lastnih skladov, pa tudi višji osebni dohodek.

Ko predvidevamo še boljše doseganje učinkov naj to podprejo številke:

jama vzhod ima predviden čisti odkopni učinek 11,40 tone, če pa bi v ekonomski enoti uspeli samo zadržati doseženi učinek zadnjih šestih mesecev, ki iznosi 11,60 tone, bi to povečalo proizvodnjo za celih 35.000 ton ali mesečno skoraj za 3.000 ton. Zadržati tako ugoden odkopni učinek pa ni neizvedljiva stvar.

Pri odkrivanju rezerv naj navedemo samo primer jame-vzhod za bolniški stalež v dveh različnih mesecih 1962 (izračunano v odstotkih na zaposlene):

	marec	november	razlika
bolni do 7 dni	4,20	1,55	- 2,65
bolni nad 7 dni	5,05	2,55	- 2,48
A — nezgode	2,20	2,10	- 0,10
B — nezgode	0,59	0,43	- 0,16
Skupaj	12,02	6,63	- 5,39

Ce spremo zadržati tako ugoden bolniški stalež še v naprej kakršnega dosegamo v zadnjih mesecih, bomo lahko zvišali proizvodnjo brez povečanja delovne sile. Naj služi za ilustracijo samo podatek, da bi pridobili pri tako ekstremnem bolniškem staležu kot je bil to lanski marec in november, pridobili mesečno 10.000 ton.

● VELICINA PROIZVODNJE POMOŽNIH IN STRANSKIH OBRATOV

Količinski obseg proizvodnje pomožnih obratov bo v tem letu močno povečan predvsem na gradbenem in elektrostrojnem obratu in avtoparku, ki bodo glede na močno investicijsko dejavnost (začetek izgradnje EKK, povečanje »Gorenje«) lahko ustvarili veliko večji uspeh. Tako bodo ti obrati dosegli v prihodnjem letu tolikšno vrednost proizvodnje:

elektrostrojni obrat 1.031 milijonov din., avtopark 203 milijonov din., zunanjji obrat 714 milijonov din., gradbeni obrat 1.468 milijonov din. in EFE 177 milijonov din.

Skupno pomožni in stranski obrati: 3.595 milijonov din.

Tudi za te ekonomske enote velja, da imajo podane možnosti še večje ustvaritve, ki pa jo bodo lahko dosegli le na enake načine kot osnovna proizvodnja: z boljšo organizacijo dela, visokim doseganjem učinkov, izkorisčanjem še obstoječih rezerv.

● VPLIV IZVEDENE DECENTRALIZACIJE UPRAVLJANJA NA IZPOLNITEV DRUŽBENEGA PLANA

To, da smo izvedli decentralizacijo upravljanja na obračunske enote in da določa osnutek statuta rudnika pristojnosti teh organov upravljanja ni slučaj. S tako decentralizacijo se želi še bolj približati gospodarjenje s sredstvi, doseganje proizvodnje in stroškov, analizo teh elementov in problemov, ki se pojavljajo v zvezi z njimi. Upravljanje naj se prenese iz same delitve osebnih dohodkov po vrednosti točke na organizacijo proizvodnje in analize stroškov, kar nam bo samo takšen način dela prinesel boljše rezultate in več sredstev za delitev.

● VREDNOSTNI USPEH RUDNIKA

Po družbenem planu bo rudnik ustvaril 9.826 milijonov dinarjev celotnega dohodka, kar bo za 22.020 milijonov dinarjev več kot v letošnjem letu. Pri tako povečanem celotnem dohodku pa bo rudnik ustvaril le 3.335 milijonov dinarjev dohodka, kar je za 215 milijonov dinarjev več od lanskega leta. Dohodek pa se razdeli: na osebne dohodke skupno z rezervnimi skladovi osebnih dohodkov 2.758 milijonov, na prispevke 173 milijonov in na sklade rudnika 199 milijonov dinarjev.

jonov dinarjev.

Osnovna karakteristika takoj predvidenega plana je v tem, da ustvarjam za 26 % višji celotni dohodek, da pa je doseženi dohodek le za 4 % večji. Takšno nesporazmerje je pogojeno z različnimi vzroki:

1. Zaradi hitrejšega tempa raziskovalnih in odpiralnih del na zahodnem obratu, kar je življenskega pomena za celotno podjetje in vse nas, naraščajo stroški raziskav na 301 milijon in stroški rudarske škode na 200 milijonov.

2. Zaradi izvedene revalorizacije osebnih sredstev, kar je sicer gospodarska nujnost, naraščajo stroški amortizacije na 1.128 milijonov dinarjev, stroški obresti na 42 milijonov dinarjev in stroški zavarovanja na 35 milijonov dinarjev.

3. Kljub temu, da je veličina družbenih obveznosti predvsem rudarskega prispevka za naš kolektiv nevzdržna, pa tudi prispevki ostajojo v lanskih mejah tudi letos. Za plačilo teh obveznosti pa so potrebna sredstva v skupni vrednosti 1.261 milijonov dinarjev.

4. Zaradi povečanih izdatkov za socialno zavarovanje (boleznine do 30 dni, plačilo zdravljaju nezgod) na 140 milijonov dinarjev.

Vse to so vzroki, da bodo skladi rudnika kljub boljšemu delu in večjemu skupnemu dohodku ostali na lanski višini oziroma se bodo celo znižali. Takšno gospodarsko stanje rudnika pa postavlja celoten kolektiv pred nalogo, da ustvari še več kot je predvideno, kajti le na ta način, če bomo pri tem vsi zavestno sodelovali, bomo prišli do potrebnih sredstev za dobrine, ki jih uživamo mi vsi: novih stanovanj, regresov za malice, vožnje z avtobusi, počitniškega doma in podobno.

● OSEBNI DOHODKI

Višino osebnih dohodkov predvideva osnutek družbenega plana v vrednosti 2.658 milijonov dinarjev, ki se izkazujejo po ekonomskih enotah takole:

	v 000.000 dinarjev
jama-vzhod	1.545
jama-zahod	414
klasirnica	122
elektrostrojni obrat	134
zunanji obrat	129
gradbeni obrat	279
EFE	29
avtopark	38
splošna uprava	134
ostali OD	56

Poleg tako predvidenih sredstev za osebne dohodke pa formiramo z letošnjim družbenim planom še 100 milijonov dinarjev osebnih dohodkov kot rezervo za primer nastopa višje sile, tako da v takem primeru ne bi morale ekonomske enote izpadli osebnih dohodkov nadomeščati iz ne razporejenih sredstev.

(Nadaljevanje na 4. strani)

HTV služba RLV obvešča pri prijavljanju nezgod pri delu

Po navodilih za prijavljajoče nesreč pri delu (Ur. list FLRJ št. 5/59) je treba vsako nezgodo pri delu prijaviti zdravstveni ustanovi v roku 24 ur na predpisanim obrazcu v 4 izvodih, istočasno pa vpisati v knjigo »A« nezgod.

Ker dosedanje poslovanje tega ni omogočalo, smo uvedli izpopolnjevanje predpisanih obrazcev v jamski reševalni postaji. Da bi to delo poteklo v rednu, izdajamo naslednja navodila:

1. Ponesrečenec prijavi vsako nezgodo pri delu, ali na poti v službo in iz nje in takoj, najkasneje pa do konca izmene svojemu nadrejenemu nadzorniku in navede priče (očividce) nezgode. Če sam tega ne more, (težje poškodbe) so to dolžni storiti očividci, sodelaveci, sosedje ali svoji.

2. Nadrejeni nadzornik, kateremu je ponesrečenec javil nezgodo pri delu, si mora ogledati takoj mesto nezgode, zaslišati očividce in jo analizirati. Pri tem ugotovi vzroke in vire nezgode, na podlagi katerih lahko v bodoče ukrepa, da se ponovitev enakih ali podobnih nezgod prepreči.

3. Ko je nadzornik raziskal prijavljeno mu nezgodo na kraju samem, jo vpiše v knjigo »A« — nezgod obrata ob koncu izmene in izpolni obrazec »Nadzornikova prijava nesreč pri delu«, katerega VLOZI V KNJIGO.

4. Obratovodja ob raportu pregleda izpolnjene obrazce prijave nezgod, ki so vložene v knjigi in jih podpiše.

5. Ponesrečenec dvigne takoj ali najkasneje naslednji dan po nezgodi do 8. ure, dopoldan izpolnjeni in podpisani obrazec »Nadzor. prijava nezgode«, obenem z bolniškim kontrolnim listom ter se z obema javi v jamski reševalni postaji. V primeru, da tega ponesrečenec ne more urediti sam (težje nezgode), so dolžni to storiti njegovi svojci, oziroma nadzornik sam.

6. Na podlagi predloženih — »Nadz. prijava nezgode« in boln. kontrol. listov izpolni službujoči v reševalni postaji »Prijava o nesreči pri delu« v predpisanim številu izvodov, jo preda ponesrečenemu oziroma njegovemu svojcu in ga napoti v Zdravstveni dom Velenje.

V primeru težke ali smrtnne nesreče mora nadzornik, kateremu je bila ta javljena,

takov obvestiti obratovodjo in HTV službo (tel. 240, 273 ali 379). Medtem ne sme dopustiti nikakih sprememb na kraju, kjer se je nesreča pripetila, razen nudjenja prve pomoči ponesrečenemu oziroma ukrepov, ki so potrebni za zavarovanje drugih ljudi ali premoženja. Obratovodja je dolžan, da obvesti svojce ponesrečenca pri težji nezgodi, ko ponesrečenec tega sam ne more urediti.

Nezgodo, katero ponesrečenec ne prijavi takoj, kot je OMENJENO ZGORAJ, SE SMATRA ZA OBOLENJE. Nadrejeni, kateremu je ponesrečenec prijavil nezgodo pri delu, pa te ni vzel v zgoraj omenjeni postopek, nosi vse materialne in disciplinske posledice, izvirajoče iz nezgode pri delu.

PRI OSTALIH OBOLENJIH

1. Clan kolektiva, ki oboli, je dolžan takoj najkasneje do 8. ure dopoldne naslednjega dne dvigniti bolniški kontrolni list pri svojem nadrejenem na obratu (EE). V primeru, da je bolezen težjega značaja in oboleli sam tega ne more storiti, pošlje po bolniški kontrolni list enega od svojcev, sestavnovalec, sosedov ali sodelaveev.

2. Z dvignjenim bolniškim kontrolnim listom in potrjenim zdravstveno knjižico, se oboleli prijavi v ZD Velenje, kjer mu eden od službujočih zdravnikov nudi prvo zdravniško pomoč, nato pa ga napoti k izbranemu zdravniku ali v zdravstveno ustanovo (specialisti, bolnica in podobno).

3. Takoj ko je oboleli ozdravel in se vrne na delo, mora svojemu nadrejenemu predložiti bolniški list, potrjen od zdravnika.

4. Za različne zdravniške nasvete, dvig receptov in pregledne pri kroničnih boleznih, za katere ni potrebno izostajanje od dela, se naj zavarovanci poslužujejo zdravstvene pomoči izven svojega rednega delovnega časa pri svojem izbranem zdravniku splošne prakse. Za te namene ni potreben dvig bolniškega kontrolnega lista, ker zadostuje potrjena zdravstvena knjižica.

Oboli, ki izostane z dela in ne dvigne pravočasno bolniškega kontrolnega lista, kot je omenjeno pod točko 1. ima do dneva, ko ga dvigne, neopravičene izostanke.

Z velikimi uspehi v 1963. letu

Prvi januar pomeni za vse delovne ljudi prelomnico, v kateri ugotavljamo uspehe svojega dela in obogateni z izkušnjami prehajamo novemu delu naproti.

Če primerjamo položaj, v katerem smo se nahajali pred letom dni z današnjim, lahko ugotovimo, da je položaj za naš kolektiv le precej ugodnejši.

Ko smo se v letu 1961 zadnji delovni dan vračali z dela, se je na deponijskem prostoru dvigal visoko hrib nakopanega ter neprodanega premoga, ki je s svojo težo, kot mora pritiskal na vsakega člena našega kolektiva. V tem pogledu se je položaj popolnoma spremenil v našo korist. Ljudje, ki imajo zaslugo za to, so v celoti izpolnili zaupanje kolektiva.

Končno je tudi rešeno vprašanje energo-kemičnega kombinata in ni več daleč čas, ko bodo bulldozerji zaorali ledino in na njem mestu bo zrastel gigant, katerega jekleno srce bo poganjalo plin, kri industrije po železnih žilah, katere bodo razporejene širok na naši domovini. To je velika zmaga zdravega razuma.

V prvih kritičnih mesecih bi človek nikakor ne mogel verjeti, da bo ob zaključku leta prodaja in proizvodnja premoga dosegla tak izreden uspeh. Verjetno se imamo tem uspehom zahvaliti uvajajanju ekonomskih enot, kjer je vodstvo kolektiva v čvrsti povezavi z ekonomskimi enotami ter množičnimi organizacijami bilo vedno pripravljeno reševati še tako zapletene probleme. Končno je to uspeh rudarjev, ki so sledili vsem momentom z razumevanjem.

Krut in neizprosen je velenjski rudar, kadar se bori na delovnem mestu z naravo, ki je skrila svoj črn zaklad tako globoko pod površino, hraber, kadar trga ta zaklad, čeprav dobro ve, da lahko naleti na skrivnostno žilo ki bo

usmerila na njega curek vode ali pa plina s pritiskom sto in več atmosfer. Ali ga bo morda zakrila ob nenadnem prelому ogromne plasti premoga.

In prav to se je žal zgodilo v preteklem letu na pripravi oziroma raziskavi, kjer višja sila nikdar ne počiva. V trenutku, ko mora ni nobeden niti sluti, je pretrgal curek pomešanega plina s premogom nit njihovih mladih živiljen ter jih obenem pokopal. Velik je bil ta udarec za vse delovne tovariše, a še večji in težji udarec je bil to za njihov ožji družinski krog.

Vsi želimo, da bi nekaj podobnega nikdar več ne doživelvi. Preminule tovariše bomo pa ohranili v najboljšem spominu, saj so preminuli pri najplesmenitejšem deljanju človeštva, pri delu.

Kakor pa je velenjski rudar neizprosen pri delu, tako je tudi na nasprotino popustljiv, kadar je treba uveljavljati pravice. Dejstvo, da smo, od koder bi pričakovali samo priznanje, dosegli povsem nekaj drugega. Tu mislim namreč na tako zvano rento in pa dalje davek na izredne dohodke. Nismo proti renti, proti družbenim prispevkom. Nasprotno, smo za to, da družba dobi še več sredstev, samo, da bodo te dajatve pravilno razporejene. Ali bi ne mogli tudi rudniki dvigniti svojo proizvodnost in na tej osnovi nekaj več prispevati družbi? Ali se ne bi lahko z večjo proizvodnostjo dvignil tudi povpreček osebnih dohodkov? Na raznih sejah upravnih odborov je bilo že večkrat potrudjeno, da smo pripravljeni plačevati rudarski prispevek, samo da bo ta prispevek v pravilnem sorazmerju.

Ce je renta predvidena za rudnike, ki imajo izredne naravne pogoje, potem določen odstotek za naš rudnik ne ustrezajo.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Obravnavanje družbenega plana 1963

osnovna dolžnost celotnega kolektiva

(Nadaljevanje s 3. strani)

● AMORTIZACIJSKI SKLAD

Rudnik opravlja danes vso svojo investicijsko dejavnost kapitalne izgradnje v glavnem s sredstvi ustvarjene amortizacije. Zato je gospodarjenje s sredstvi amortizacije izredno važno. Del te dejavnosti opravlja ekonomski enote samostojno, tako da s sredstvi, ki jim jih prizna v okviru te amortizacije družbeni plan, nabavljajo novo opremo, izvajajo rekonstrukcijo in obnavljanje obratov samih. Vendar pa so potrebe ekonomskih enot po teh sredstvih v letošnjem letu večje za 200 milijonov kot pa je sredstev samih. Zato je potrebno, da se še pred dokončnim sprejetjem družbenega plana vkladijo potrebe s sredstvi. Rudnik oziroma njegov CDS bo v letošnjem letu razpolagal z 620 milijoni dinarjev amortizacije, ki jih bo koristil za novogradnje in ureditev v kapitalni izgradnji 235 milj. din.

oprema 35 milj. din. anuitete 50 milj. din. posojilo EKK 150 milj. din. rezerva 150 milj. din.

● KAJ JE POTREBNO SE RAZJASNITI PRED SPREJETJEM DRUŽBENEGA PLANA?

Osnutek predvideva ostvaritev 199 milijonov din lastnih skladov rudnika, to pa je vsaj za 150 milijonov dinarjev manj, kot pa so potrebe, ki naj bi zagotovile osnovno smer nadaljnjega razvoja rudnika.

Da bomo ob dokončnem sprejetju družbenega plana za leto 1963 lahko z gotovostjo računalni tudi na vsa ta sredstva, ki jih rudnik še potrebuje pa je potrebno zagotoviti boljšo in višjo proizvodnjo, odkriti še vse rezerve v samih stroških, tako da bo ta cilj dejansko dosežen. Tega pa ne bomo mogli ustvariti brez sodelovanja celotnega kolektiva, ki naj zavestno pristopi k realizaciji tega plana in s tem odkloniti vseh navedenih problemov.

Z občnega zbora ZB NOV Velenje

Na svojem občnem zboru je odbor organizacije mestnega odbora zvezne borcev v Velenju poročal o delovanju organizacije in odbora v preteklem letu. Lepo število članstva, ki se je zbora udeležilo in dobra poročila sta občinski zbor napravila pester in ploden.

Delo odbora je bilo dobro. Predvsem so v glavnem urejali organizacijske stvari. Saj je bila za 376 članov organizacije sestavljenja popolna kartoteka, iz katere so razvidni vsi potrebeni podatki za vsakega člana. Pri opravljanju ostalih nalog bi bilo lahko delo uspešnejše, če bi vse članstvo pri tem sodelovalo.

Iz diskusije in poročila so bile nakazane smernice za delo v prihodnjem letu. Predvsem je bil poudarek na snavanju in širjenju tradicij narodnoosvobodilne vojne. Bivši borcev naj bodo vzhled požrtvovalnosti in tovarištva. Po vzhledu borcev iz narodnoosvobodilne vojne naj vladajo tovarištvo po vseh, kolektivih in družinah,

kajti le tako bomo uspešno kos nalogam, ki so pred nami: to je, čim prej zgraditi socializem v naši družbi. Nikoli ne smemo pozabiti, da je za ta cilj dalo življenje sto tisoče ljudi. Nekateri borcev so pozabili skoraj na vse tisto, za kar so se borili in s svojim početjem kvarejo ugled organizacije. Takšne tovariše bomo opozarjali na njihove napake. Ce bo pa potrebno, pa tudi javno grajali, pa če tudi zamerijo.

Nadaljnja skrb organizacije bo, vzgajati mladino v duhu tradicij NOV. Da bomo pa to krvoločno delo čim lažje opravili, je nujno, da prvenstveno borcev posvetijo čimveč pozornosti vzgoji svojih lastnih otrok. Ne moremo trditi, da vsi člani organizacije to izvajajo. Tudi tukaj bo morala organizacija poseči omes. Te naloge so težke, vendar za vsakega člana organizacije obvezne. Vsí člani morajo stremeti za tem in to tudi izvajati.

Posebno skrb bo treba posvetiti bolnim in socialno ogroženim to-

varišem. To ni naloga samo organizacije. To naj bo istočasno skrb kolektivov in družbenih organizacij. S tem ne mislimo izkazovati borcev miloščinc. To jim je in jim mora biti priznanje za to, kar so za skupne interese žrtovali med narodnoosvobodilno vojno in kar jim je družba dolžna dati kot ostalim državljanom.

Tudi vprašanje grobišč in spomenika naj se reši naslednje leto.

Menimo, da bomo v Velenju našli lep in primeren prostor za spomenik tistim, ki so žrtovali vse za to, kar mi danes imamo. S tem namenom se je stari odbor že obrnil na vse kolektive za finančne prispevke. Upamo, da ne bo kolektiva, ki bi za to ne pokazal razumevanja. Prepričani smo, da nas bo, če bo potrebno, podprt tudi ostalo prebivalstvo Velenja. PIK

NOVO IZ JAMSKE MEHANIZACIJE

Krajšanje traka III - glavni odvoz

Z demontažo SCT 80 etg. in montažo istega na 100. etaži ter s preusmeritvijo odvoza 80 etg. na 90 etg., nam je glavni trak III stalno samo na dvo-tretjinski dolžini uporaben za odvoz.

Tretjina traku je ostala prazna, to je od SCT 90. etaže do stroja, ki je montiran na 80. etaži.

Ker se takšna krajšava traku ne more opraviti v eni nedelji, smo se za to delo odločili v novoletnih praznikih, ko so prosti trije dnevi.

S krajšavo traku smo pričeli 31. 12. na eni in dve-tretjini. Ti dve tretjini sta planirani, da demonstrirata stroj na 80. etaži, ki je sedaj montiran in ga spravimo na novo montirano mesto. To je na 100. etaži, kjer so za stroj pripravljeni temelji.

Z montažo stroja na 100. etaži in povratno postajo, ki bo montirana 10 metrov za strojem SCT etg., smo pričeli 2. 1. 1963 na eni tretjini. Na drugi tretjini smo trak vulkanizirali in izdelali priključke k stroju in povratni postaji. Tretja tretjina nam je ostala za pospravilo preizkusnega obravnavanja in centriranja gumi traku. To delo je bilo kvalitetno opravljeno, da smo lahko 3. 1. 1963 pričeli brezhibno obravnavati.

Pri krajšanju traku dobimo v rezervo 220 metrov gume 110 metrske konstrukcije. Na vsaki tretjini bomo prihranili enega strežnika.

S. K.

Obvestilo

Občinski ljudski odbor Šoštanj — Odsek za notranje zadeve, obvešča vse lastnike motornih in priklopnih vozil, da se bo vršilo podaljševanje prometnih dovoljenj za leto 1963 v dneh

od 3. do 16. januarja 1963

za vsa motorna vozila, katerih lastniki niso zaprosili za podaljšanje registracije do konca tekočega leta.

Prometna dovoljenja se bodo podaljševala vsak dan od 7. do 14. ure razen ob sredah od 7. do 12. in od 13. do 17. ure ter ob sobotah od 7. do 12. ure.

Vse potrebne tiskovine in položnice za plačilo cestne pristojbine so na razpolago v sprejemni pisarni ObLO soba št. 1.

Prošnji za podaljšanje prometnega dovoljenja je treba poleg predpisanih tiskovin priložiti še potrdilo o plačilu cestne pristojbine, državno takso (za avtomobile 700 din, za motorna kolesa, 400 din) in karton o tehničnem pregledu vozila. Gospodarske organizacije morajo predložiti še potrdilo DOZ-a o zavarovanju vozila.

Opozorjam, da se bodo lastnikom oziroma uporabnikom vozil, ki do 16. 1. 1963 ne bodo zahtevali podaljšanja registracije, odvzele evidenčne tablice, vozila pa črtalo iz registra.

Iz pisarne ObLO Šoštanj

Z VELIKIMI USPEHI V 1963. LETO

Kdor pomisli, da leži ravno nad nami na milijone kubičnih metrov vode in kdor bi videl, oziroma bo šel skozi čelo, na katerem je tesarba zaradi pritiska tako nizka, da se moraš tudi po štirih plaziti ter da prav tu ustvarjajo ruderji petnajst in še več ton pa moža, in kdor bo šel skozi talinsko progo, kjer tesarimo na 0,80 m z jeklenim podporjem in kljub temu ne obdržimo pritiska, skratka kdor bo vse to videl, bo razumel vse naravne ugodnosti.

Prav tako bo lahko videl, da ruderji pojedo malico v desetih ali največ petnajstih minutah, da zaradi delovne vneme velikokrat zamudijo reden izvoz.

Tu so tisti izredni pogoji delavca, vnema, organizacija dela, po-mehana z znojem ruderjev, tu so tisti izredni pogoji, na katerih je zraslo novo Velenje.

In poglejmo še v politiko soci-

alnega zavarovanja. Velika je borba v našem kolektivu proti simulantom, ki hodijo zdravi v bolniški stalež. V zadnjem času se je stanje izboljšalo. Dokončno bo to vprašanje rešeno z uvedbo obračunskih enot, kjer bodo posamezniki zainteresirani, da bodo v svojih vrstah zdravili namišljene bolnike. Vprašanje je, ali se bo stanje v socialni politiki s tem dokončno rešilo. Pred nedavним sem čital v »Delu«, kako velike vsote vrnje v zveznem merilu v sklad za brezposelne, da to število presega na desetine milijard. Prav v tem članku je bilo izraženo, da je brezposelnost v določeni meri potrebna. Seveda je bilo poudarjeno, da gre pomoč brezposelnim iz socialnega sklada.

Radoveden sem, kdo izmed ruderjev je pripravljen opravljati delo pod tako težkimi pogoji in potem deliti delo z ljudmi mladi-

mi, zdravimi, ki s spremnimi izgovori brezposelnosti, črpajo ne majhne zneske?

Nasprotno pa nekateri zasluzni upokojenci preživljajo z nekaj tisočaki svoja starata leta ter se morajo posluževati že na koncu svojih moči raznih del, če hočejo zagotoviti svoj fizični obstoj.

Nikdar se ne bom strinjal, da je brezposelnost v državi, ki gradi socializem, potrebna. Prepričan sem tudi, da izražam v tem primeru misli vseh velenjskih ruderjev.

Ce pa delovnih mest ni dovolj, v kar zelo dvomim zaradi potrebe po delovni sili pri nas, potem naj zapustijo delovna mesta invalidi in izčrpani ljudje ter dobivajo tisto preživljino, ki je sedaj za brezposelne.

Vse to in še veliko je stvari ki so nerazumljive in utrujajo misli delovnih ljudi. A kljub te-

mu velenjski ruderji nadaljujejo težko borbo. Oboroženi so z ogromno voljo, z neštetimi izkušnjami.

Razvoj Šaleške doline je terjal odlično zasnovanje misli. Vse to je bilo treba nekoč začeti. Prav to pa je delo, ki so ga lahko opravili ljudje z ogromno voljo.

Danes je v Velenju tempo razvoja v takšnem zaletu, da ga ne more nič več ustaviti. Ena potreba bo narekovala drugo in mesto se bo širilo vsak dan hitreje.

Morda bo nekdo rekpel, da v članku preveč hvalim delo Velenjanov. Prepričan sem, da se takšni delovni podvigi ne morejo priznati z nobeno besedo. Tu je bilo potrebno organizirati, delati in zopet se boriti, delati organizirati...

Tisti, ki so to delo pričeli, radi svoje skromnosti premalo govorijo o tem. Določeni ljudje pa jim včasih s svojim nepremišljanim obrekovanjem delajo hudo krivico.

S...k

VOLITVE v obračunske enote

Zaupali smo jim in prepričani smo v uspeh

Na podlagi sklepa centralnega delavskega sveta, ki je bil sprejet na I. izrednem zasedanju 19. decembra preteklega leta, je bilo sklenjeno in predlagano centralni volilni komisiji, da opravi volitve v odbore zborov obračunskih enot v posameznih ekonomskih enotah rudnika ter v predračunsko enoto. Volitve so bile izvedene v skladu z določili, ki veljajo za volitve delavskih svetov in upravnih odborov gospodarskih organizacij (po uradnem listu FLRJ, štev. 8/56). Volič je bilo 25. Volilni odbori, ki jih je določila centralna volilna komisija, so opravili svoje dolžnosti v redu in v skladu s predpisi, ki

I.

EKONOMSKA ENOTA — JAMA VZHOD

V tej ekonomski enoti je 6 obračunskih enot. Volilni rezultati teh obračunskih enot so naslednji:

- a) OE: 8. etaža — volišče št. 1
- Stev. volilnih upravičencev 125
- Stev. oddanih glasov 102 81,6 %
- Stev. odsotnih zaradi bolezni ali dopustov in podobno 23 18,4 %
- Skupna volilna udeležba 125 100 %
- Stev. neveljavnih glasovnic — —

Stevilo kandidatov za to obračunska enoto je znašalo 6, od katerih so sprehajeli tole stevilo glasov:

1. Hribar (Ivan) Ivan 88 glasov
2. Žerjav (Franc) Pavel 77 glasov
3. Jelen (Baltazar) Jože 71 glasov
4. Zupanc (Franc) Franc 63 glasov
5. Podpečan (Pavel) Stane 59 glasov
6. Samartur (Simon) Viktor 50 glasov

Ta obračunska enota je volila 4 kandidate v zbor te enote. Kot člani tega zabora so bili izvoljeni tovariši, ki so navedeni od tč. 1 do vključno 4. Izvoljeni tedaj niso bili Podpečan Stane in Samartur Viktor, na volilnih listkih pa je bil pripisan Lipičnik Alojz, ki je prejel le 1 glas.

b) OE: 9. etaža — volišče št. 2 in 3

- Stev. volilnih upravičencev 398
- Stev. oddanih glasov 312 78,4 %
- Stev. odsotnih zaradi bolezni ali dopustov in podobno 86 21,6 %
- Skupna volilna udeležba 398 100 %
- Stev. neveljavnih glasovnic 29 9,3 %

Ta obračunska enota je imela 7 kandidatov, od katerih so posamezni kandidati sprehajeli naslednje stevilo glasov:

1. Miklavžina (Franc) Franc 255 glasov
2. Marčec (Ivan) Valentin 249 glasov
3. Borovnik (Franc) Franc 246 glasov
4. Čep (Frančiška) Ivan 245 glasov
5. Vede (Miha) Miha 236 glasov
6. Krušnik (Marija) Mirko 233 glasov
7. Knez (Franc) Jože 227 glasov

Ta obračunska enota je volila v svoj zbor 8 kandidatov. Izvoljeni so bili tovariši, ki so navedeni pod točko 1. do vključno 6. Izpadel je tov. Knez Jože.

c) OE: 10. etaža — volišče št. 4 in 5

- Stev. volilnih upravičencev 442
- Stev. oddanih glasov 355 80,3 %
- Stev. odsotnih zaradi bolezni ali dopustov in podobno 87 19,7 %

Neveljavnih listkov je bilo 5 1,4 %. Stevilo kandidatov za to obračunsko enoto je bilo 8. Posamezni kandidati so sprehajeli naslednje stevilo glasov:

1. Kristof (Ivan) Franc 331 glasov
2. Koželj (Jože) Emil 310 glasov
3. Vidmar (Franc) Jože 283 glasov
4. Cverle (Ana) Roman 254 glasov
5. Hliš (Marija) Alojz 253 glasov
6. Osolnik (Albin) Anton 241 glasov
7. Polenik (Ciril) Jože 224 glasov
8. Simonšek (Franc) Ivan 198 glasov

Ta obračunska enota je volila v svoj zbor 6 kandidatov. Izvoljeni so bili tovariši, ki so navedeni pod točko 1. do vključno 6. Izpadel je tov. Polenik Jože in Simonšek Ivan.

c) OE: Priprave — volišče št. 6

- Stev. volilnih upravičencev 134
- Stev. oddanih glasov 111 82,8 %
- Stev. odsotnih zaradi bolezni ali dopustov 23 17,2 %

Neveljavnih listkov je bilo 6 5,4 %. Ta obračunska enota je imela 5 kandidatov, ki so sprehajeli naslednje stevilo glasov:

1. Praprotnik (Maks) Maks 92 glasov
2. Lušina (Franc) Jože 83 glasov
3. Gostečnik (Florjan) Cveto 82 glasov
4. Kopina (Anton) Rudolf 78 glasov
5. Sevšek (Andreja) Lojz 78 glasov

Ta obračunska enota je volila v svoj zbor 4 kandidate. Izvoljeni so bili tovariši, ki so navedeni pod tč. 1. do vključno 4. Izpadel pa je tov. Sevšek Lojz.

d) OE: Jamska mehanizacija — volišče št. 7

- Stev. volilnih upravičencev 221
- Stev. oddanih glasov 165 74,7 %
- Stev. odsotnih zaradi bolezni in dopustov 56 25,3 %

Neveljavnih listkov je bilo 13 7,9 %

določajo vlogo teh odborov pri volitvah.

Prenos pravie in dolžnosti, ki jih zajema delavsko samoupravljanje na širši krog proizvajalcev, bo v veliki meri omogočal, da se bodo člani naših obračunskih enot in predračunskih enot skrbno poglabljali v problematiko poslovanja, problematiko proizvodnje in sploh v problematiko najrazličnejših vprašanj, ki vplivajo na rentabilno poslovanje podjetja. Na ta način se bodo usposobili, da bodo lahko oblikovali svoj položaj in mesto v kolektivu na bolj neposreden način kot doslej. In še rezultati volitev:

Stev. oddanih glasov 58 82,8 %

Stev. odsotnih zaradi bolezni, dopustov itd. 12 17,1 %

Neveljavnih listkov je bilo 6 10,3 %

Ta obračunska enota je imela 6 kandidatov, ki so sprehajeli naslednje stevilo glasov:

1. Cuk (Franc) Miha 43 glasov

2. Koduri (Ivan) Ernest 37 glasov

3. Lomšek (Leopold) Jože 36 glasov

4. Lindič (Anton) Alojz 35 glasov

5. Jalušič (Pavel) Anton 29 glasov

6. Grobelšek (Franc) Danilo 28 glasov

4. Kuhar (Kristjan) Oto 21 glasov

5. Dušak (Jakob) Jakob 17 glasov

6. Chromy (Marija) Srečko 12 glasov

Ta obračunska enota je volila v svoj zbor 4 kandidate. Izvoljeni so tovariši, ki so navedeni pod točko 1. do vključno 4., izpadla pa sta tov. Dušak Jakob in Chromy Srečko.

IV.

EKONOMSKA ENOTA KLASIRNICA IN IZVOZ

V tej ekonomski enoti so 3 obračunske enote.

Volilni rezultat teh obračunskih enot je naslednji:

a) OE: klasirnica — volišče št. 16

Stev. volilnih upravičencev 60

Stev. oddanih glasov 55 91,6 %

Stev. odsotnih zaradi bolezni, dopustov in podobno 5 8,3 %

V tej obračunski enoti ni bilo neveljavnih glasovnic.

Ta obračunska enota je imela 8 kandidatov, ki so sprehajeli naslednje stevilo glasov:

1. Hojan (Franc) Franc 41 glasov

2. Sešelj (Franc) Stefan 39 glasov

3. Tratnik (Franc) Franc 37 glasov

4. Petek (Marija) Adolf 36 glasov

5. Opšteter (Martin) Martin 35 glasov

6. Cas (Martin) Miha 34 glasov

7. Goltnik (Valentin) Miha 30 glasov

8. Račič (Martin) Milan 23 glasov

Ta obračunska enota je volila v svoj zbor 5 kandidatov. Izvoljeni so tovariši, ki so navedeni pod točko 1. do vključno 5., izpadli pa so tovariši Cas Miha, Goltnik Miha in Račič Milan.

b) OE: jamski izvoz — volišče št. 17

Stev. volilnih upravičencev 36

Stev. oddanih glasov 32 88,9 %

Stev. odsotnih zaradi bolezni, dopustov in podobno 4 11,1 %

V tej obračunski enoti ni bilo neveljavnih glasovnic.

Ta obračunska enota je imela 6 kandidatov, ki so sprehajeli naslednje stevilo glasov:

1. Canč (Jože) Jože 21 glasov

2. Hudournik (Ivan) Janko 21 glasov

3. Britovšek (Jože) Ivan 20 glasov

4. Jus (Ivan) Jože 13 glasov

5. Motain (Ivan) Maks 13 glasov

6. Fink (Janez) Ivan 8 glasov

Ta obračunska enota je volila v svoj zbor 3 kandidate. Izvoljeni so bili tovariši, ki so navedeni pod tč. 1. do vključno 3., izpadli po so tov. Jus Jože, Motain Maks in Fink Ivan.

c) OE: jamski transport — volišče št. 18

Stev. volilnih upravičencev 38

Stev. oddanih glasov 33 86,4 %

Stev. odsotnih zaradi bolezni, dopustov in podobno 5 13,1 %

V tej obračunski enoti ni bilo neveljavnih glasovnic.

Ta obračunska enota je imela 6 kandidatov, ki so sprehajeli naslednje stevilo glasov:

1. Gluk (Franc) Franc 29 glasov

2. Kaligaro (Marija) Ivan 21 glasov

3. Ramšak (Angela) Slavko 21 glasov

4. Beričnik (Jože) Ivan 10 glasov

5. Goltnik (Ivan) Andrej 10 glasov

6. Stropnik (Jože) Jože 8 glasov

Ta obračunska enota je volila v svoj zbor 3 kandidate. Izvoljeni so bili tovariši, ki so navedeni pod tč. 1. do vključno 3., izpadli po so tov. Jus Jože, Motain Maks in Fink Ivan.

c) OE: jamski transport — volišče št. 18

Stev. volilnih upravičencev 38

Stev. oddanih glasov 33 86,4 %

Stev. odsotnih zaradi bolezni, dopustov in podobno 5 13,1 %

V tej obračunski enoti ni bilo neveljavnih glasovnic.

Ta obračunska enota je imela 6 kandidatov, ki so sprehajeli naslednje stevilo glasov:

1. Vivod (Anton) Anton 32 glasov

2. Kukec (Franc) Stanko 27 glasov

3. Smit (Konrad) Oto 24 glasov

4. Zevari (Baltazar) Anton 22 glasov

5. Kovač (Franc) Viktor 21 glasov

6. Rebernik (Alojz) Slavko 18 glasov

Ta obračunska enota je volila v svoj zbor 4 kandidate. Izvoljeni so tovariši, ki so navedeni pod točko 1. do vključno 4., izpadla pa sta tov. Kovač Viktor in Rebernik Slavko.

c) OE: mehanična delavnica — volišče št. 15

Stev. volilnih upravičencev 45

Stev. oddanih glasov 36 80,0 %

Stev. odsotnih zaradi bolezni, dopustov in podobno 9 20,0 %

Neveljavnih listkov je bilo 1 2,8 %

Ta obračunska enota je imela 6 kandidatov, ki so sprehajeli naslednje stevilo glasov:

1. Avberšek (Leopold) Karl 33 glasov

2. Zgank (Jože) Franc 31 glasov

3. Vodušek (Franc) Stane 26 glasov

Nadaljevanje na 7. strani)

Ta obračunska enota je imela 8 kandidatov, ki so prejeli naslednje število glasov:

1. Kuhar (Jože) Herman 67 glasov
2. Lipovšek (Andrej) Franc 59 glasov
3. Vajde (Alojz) Avgust 57 glasov
4. Habjan (Vinko) Slavko 53 glasov
5. Marić (Franc) Rudi 53 glasov
6. Oblak (Miha) Vinko 53 glasov
7. Mesarč (Anton) Ivan 48 glasov
8. Zavratnik (Franc) Jože 42 glasov

Ta obračunska enota je volila v svoj zbor 6 kandidatov. Izvoljeni so bili tovariši, ki so navedeni pod tč. 1. do vključno 6., izpadla pa sta tov. Mesarč Ivan in Zavratnik Jože.

b) OE: nizke gradnje — voliše št. 20
Stev. volilnih upravičencev 44
Stev. oddanih glasov 30 68,2 %
Stev. odsotnih zaradi bolezni,
dopustov in podobno 14 31,8 %

Neveljavnih listkov je bilo 2 6,7 %

Ta obračunska enota je imela 8 kandidatov, ki so prejeli naslednje število glasov:

1. Kozjak (Marija) Rihard 25 glasov
2. Stampfer (Valentin) Edo 25 glasov
3. Molner (Stefan) Mato 23 glasov
4. Šrpek (Viktor) Ivan 23 glasov
5. Zganec (Rok) Lovro 21 glasov
6. Baksa (Vinko) Stefan 18 glasov
7. Bastl (Ivan) Ivan 17 glasov
8. Zganec (Rok) Vinko 16 glasov

Ta obračunska enota je volila v svoj zbor 6 kandidatov. Izvoljeni so bili tovariši, navedeni pod točko 1. do vključno 6., izpadli pa so tov. Bastl Ivan in Zganec Vinko.

VI. EKONOMSKA ENOTA — ZUNANJI OBRAT

V tej ekonomski enoti so 4 obračunske enote.

Vollini rezultat teh obračunskih enot je naslednji:

- a) OE: lesno skladisče z žago — voliše štev. 21
Stev. volilnih upravičencev 65
Stev. oddanih glasov 54 83,0 %
Stev. odsotnih zaradi bolezni,
dopustov in podobno 11 16,9 %
Neveljavnih glasovnic v tej obračunski enoti ni bilo.

Ta obračunska enota je imela 6 kandidatov, ki so prejeli naslednje število glasov:

1. Bujan (Ivan) Franjo 48 glasov
2. Doberšek (Jože) Franc 44 glasov
3. Glinšek (Alojz) Stane 42 glasov
4. Potočnik (Franc) Ivan 33 glasov
5. Pokleka (Franc) Herman 23 glasov
6. Rednak (Viktor) Justin 18 glasov

Ta obračunska enota je volila v svoj zbor 4 kandidata. Izvoljeni so bili tovariši, ki so navedeni pod tč. 1. do vključno 4., izpadla pa sta tov. Pokleka Herman in Rednak Justin.

- b) OE: skupina čistilk — voliše štev. 22
Stev. volilnih upravičencev 34
Stev. oddanih glasov 32 94,1 %

Stev. odsotnih zaradi bolezni,
dopustov in podobno 2 5,9 %
Neveljavnih glasovnic v tej obračunski enoti ni bilo.

Ta obračunska enota je imela 4 kandidatov, ki so prejeli naslednje število glasov:

1. Fijavž (Ivan) Frančička 23 glasov
2. Anclin (Jože) Marija 17 glasov

3. Končan (Jože) Marija 12 glasov

4. Trnovšek (Ivan) Marija 12 glasov
Ta obračunska enota je volila v svoj zbor 2 kandidata. Izvoljeni sta tovariši, navedeni pod tč. 1. in 2., izpadli pa sta Končan Marija in Trnovšek Marija.

- c) OE: skupina pomožnega osebja

— voliše štev. 23
Stev. volilnih upravičencev 32
Stev. oddanih glasov 30 93,7 %
Stev. odsotnih zaradi bolezni,
dopustov in podobno 2 6,2 %
Neveljavnih glasovnic v tej obračunski enoti ni bilo.

Ta obračunska enota je imela 4 kandidatov, ki so prejeli naslednje število glasov:

1. Mlinar (Franc) Stane 21 glasov
2. Sešelj (Jošt) Justin 14 glasov
3. Kumer (Andrej) Pavel 13 glasov
4. Pintarič (Ivan) Karl 12 glasov

Ta obračunska enota je volila v svoj zbor 2 kandidata. Izvoljena sta tov. Kumer Pavel in Pintarič Karl.

- d) OE: skupina kopalnice — voliše štev. 24

Stev. volilnih upravičencev 41
Stev. oddanih glasov 39 95,1 %
Stev. odsotnih zaradi bolezni,
dopustov in podobno 2 4,9 %

Neveljavnih glasovnic v tej obračunski enoti ni bilo.

Ta obračunska enota je imela 6 kandidatov, ki so prejeli naslednje število glasov:

1. Grobelnik (Jakob) Albin 35 glasov
2. Janežič (Maks) Milan 28 glasov
3. Ostromščnik (Jože) Avgust 27 glasov
4. Hribaršek (Ivan) Franc 24 glasov
5. Nemec (Jože) Gregor 21 glasov
6. Brunšek (Jože) Lojkza 11 glasov

Ta obračunska enota je volila v

svoj zbor 4 kandidate. Izvoljeni so bili tovariši, ki so navedeni pod tč. 1. do vključno 4., izpadla pa sta tov. Nemeček Gregor in Brunšek Lojkza.

VII.

Predračunska enota direkcija voliše štev. 25

Stev. volilnih upravičencev 132
Stev. oddanih glasov 126 95,4 %
Stev. odsotnih zaradi bolezni,
dopustov in podobno 6 4,5 %
Neveljavnih listkov je bilo 8 1,6 %
Ta predračunska enota je imela 7 kandidatov, ki so prejeli naslednje število glasov:

1. Podvratnik (Anton) Franc 100 glasov
2. Delopst (Jože) Rudi 107 glasov
3. Končan (Franc) Valter 104 glasov
4. Sentjurc (Martin) Ing. Mitja 104 glasov
5. Tepej (Martin) Lojkza 99 glasov
6. Kovačič (Mihael) Ing. Ljubo 98 glasov
7. Svetina (Blaž) Blaž 98 glasov

Ta predračunska enota je volila v svoj zbor 6 kandidatov. Izvoljeni so bili tovariši, ki so navedeni pod tč. 1. do vključno 6., izpadel pa je tov. Svetina Blaž.

Na volilnih listkih je bil pripisan še eden kandidat, in sicer Felicijan Berto, ki je prejel 1 glas.

VIII.

SKLEPNI PODATKI

Na podlagi volilnih podatkov volilnih odborov, ugotovljiva Centralna volilna komisija, da so potekale volitve v redu. Nobeden izmed volilnih odborov ni zabeležil nobene pomajkljivosti ali kakršnihkoli nepravilnosti v poteku volitev.

TEZE STATUTA RLV

Naš kolektiv se je na številnih sestankih in obravnava v preteklih dveh mesecih seznanjal z osnutki zvezne in republike ustaw ter občinskega statuta. Sedaj pa stoji pred njim druga važna naloga — sprejeti svojo lastno ustawo — statut podjetja. Ta statut naj bi tako bil odraz politične potrebe, da v skladu z našimi ustanovnimi predpisi utrdimo in poglobimo temeljno pravico in dolžnost kolektiva — pravico do upravljanja, na drugi strani pa damo organizacijske temelje za redno in dobro poslovanje organizacije v

TEZE

za izdelavo statuta delovne organizacije RLV

Delovni kolektiv RLV

Delovni kolektiv RLV je organizirana samoupravna in delovna skupnost proizvajalcev, ki v skladu z ustawo in državnimi zakonskimi predpisi ter s tem statutom upravlja njim dodeljena družbenega sredstva s skrbnostjo dobrega gospodarja z nalogo, da organizira ekonomično proizvodnjo lignita in izvrševanje drugih dejavnosti registrirane gospodarskega poslovanja podjetja in ustvarja držbeni dohodek.

Pravice upravljanja je nedostupljiva pravica in dolžnost vsakega člena kolektiva RLV. Ta pravica nastane s sklenitvijo delovnega razmerja z RLV in je ves čas trajanja delovnega razmerja ni mogoče odvreči, omejiti ali se ji odpovedati.

Pravice in dolžnosti članov kolektiva RLV:

I. Pravica upravljanja — ki obsegata zlasti pravice in dolžnosti člana kolektiva:

1. da organizirajo produkcijo in drugo dejavnost delovne organizacije ter določajo načrte in programe za njeno dejavnost in razvoj;

2. da gospodarsko smoterno uporabljajo družbenega proizvodnje sredstva in odločajo o razpolaganju s finančnimi sredstvi, ki jih ustvarja ali pridobi kolektiv RLV, s skrbnostjo dobrega gospodarja in tako, da se stalno dosegata učinek poslovanja;

3. da razporejajo čisti dohodek delovne organizacije in odločajo o delitvi sredstev, namenjenih za osebne dohodek;

4. da volijo in odlokličujejo organe samoupravljanja ter da so voljeni vanje in da odločajo o postavljilih na vodilna

pogojuh nadaljnje decentralizacije samoupravljanja.

O tezah za novi statut je že obravnaval Centralni delavski svet in drugi organi. Na številnih seminarjih pa so se z njimi seznavili mnogi člani kolektiva. Sedaj teze objavljamo v "Rudarju", da bi se o njih seznavili celotni kolektiv in da se bo lahko pripravil na razpravo, ko bo osnutek statuta dan kolektivu v obravnavo in sprejemanje. Tu objavljene teze niso popolne in izdelane, zlasti pa pripominjamo, da ne obravnavajo celotne materije statuta. Ta

ko bo prvi del statuta obravnaval gospodarsko organizacijo v ožjem smislu. Nadalje bo statut zajel še določbe o odnosih s političnimi organizacijami in družbeno političnimi skupnostmi, nekatere področja pa bodo obdelana s posebnimi pravilniki, ki so tudi v pripravi, kot so: Pravilnik o delovnih razmerjih, Pravilnik o materialni in disciplinski odgovornosti, Pravilnik o sredstvih in skladih RLV, Pravilnik o poslovanju z osnovnimi sredstvi, Pravilnik o strokovnem izobraževanju, Pravilnik o delitvi stanovanj, Pravilnik

o štipendiranju, Pravilnik o političnem domu in Fiesi itd. Tudi obstoječi pravilnik o delitvi čistema in osobnega dohodka se smatra kot sestavni del statuta.

V teh tezah se obravnavajo samo politične in organizacijske nove samoupravljanja v podjetju, kar je nedvomno bistven del statuta. Objavljamo jih zato, da se kolektiv čim podrobnejše seznavi z osnovami in dā pripombe. Tudi vši ostali pravilniki bodo postopoma kot se bodo sprejemali, objavljeni v našem časopisu.

III. Pravice, ki gredo članom kolektiva iz delovnega razmerja pri RLV na podlagi tega statuta in drugih pravilnikov ali sklepov samoupravnih organov (dodatek letni dopust, stanovanje iz fonda stanovanj RLV, regresiranje malice, regresirano bivanje v počitniškem domu RLV, pomoč pri izobraževanju itd.)

DOLZNOSTI

I. Dolžnosti, ki so nujen in neodlitiv korelat pravice upravljanja:
— stalno sodelovanje pri upravljanju in spremljanje rezultatorjev gospodarjenja;
— upravljanje v skladu z družbenimi interesi in interes kolektiva kot celote, takoj da je interes podjetja vedno predpostavljen interesu posameznega člana posamezne organizacijske enote;

— sodelovanje pri organih samoupravljanja ter vstreno izvrševanje samoupravnih funkcij;

— gospodarjenje z družbenimi sredstvi s skrbnostjo dobrega gospodarja, tako da je vedno zagotovljen primeren ekonomski efekt.

II. Dolžnosti iz delovnega razmerja:
— osebno delo na svojem delovnem mestu predpisanim delovnem času;
— izvajanje navodil predpostavljenih in delovnih nalog;

— izvajanje predpisov HTV zaščite;
— podrejanje disciplini podjetja;
— čuvanje delovnih sredstev in imovine RLV.

Struktura organov samoupravljanja

Upravljanje se vrši neposredno preko zborov kolektiva, zborov ekonomične enote, zborov obračunske in predračunske enote.

Neposredno upravljanje vršijo člani kolektiva zlasti s tem, da:

1. na zborih kolektiva in posameznih organizacijskih samoupravnih enot od-

ločajo o temeljnih sprašanjih gospodarjenja in upravljanja;

2. na referendumu odločajo o določenem važnem vprašanju gospodarjenja in upravljanja, ki se tiče celotnega kolektiva;

3. da so obveščeni o vseh pomembnih dogodkih poslovanja in da dajejo svoja mnenja in predloga;

4. da nadzirajo delo samoupravnih organov, zahtevajo sklicevanje zborov kolektiva oz. ekonomične enote, obračunske in predračunske enote in preko njih sklicevanje delavskega sveta zaradi obveznega obravnavanja določenega vprašanja ter zahtevajo odpoklic organov upravljanja, če je njihovo delo protizakonito ali škodljivo za skupne interese kolektiva ali škodljivo za interes družbenе skupnosti.

Zbor kolektiva oz. ekonomične, obračunske ali predračunske enote se skliceva faktrom, kadar se rešujejo važna in temeljna vprašanja upravljanja, zlasti pa s sprejemanjem statuta podjetja, pravilnika o delitvi čistih in osobnih dohodkov, družbenega plana, zdržujočih ali razdržujočih podjetja itd.

Tehnično se ti zbori izvršijo tako, da se sklicejo sestanki v posameznih organizacijskih enotah in po posameznih tretjinah, na katerih se obravnavata isti dnevni red in obvezno sprejemajo k temu dnevnemu redu ustrezni zaključki. Ti zaključki niso obvezni za organe samoupravljanja, vendar so jih organi dolžni obravnavati in zavzeti do njih svoje mnenje. Zbor kolektiva skliceva lahko centralni delavski svet oz. njegov predsednik, Upravni odbor, IO sindikalne podružnice ali direktor, v ekonomične enote obratni DS oz. vodja ekonomične enote.

(Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje s 7. strani)

Organizacijske enote samoupravljanja

Za čim uspešnejše upravljanje podjetja in približevanje samoupravljanja neposrednih proizvajalcev organizira Centralni delavski svet RLV manjše organizacijske enote samoupravljanja, ki so:

1. ekonomska enota,
2. obračunska enota,
3. predračunska enota.

Ekonomske enote so samoupravne poslovno-organizacijske enote, ki predstavljajo glede na svoje mesto v proizvodni dejavnosti celotnega podjetja ekonomsko zaključeno celoto in je pri njih mogoč stalin finančni obratna ter interna delitev sredstev na skladu in oslabec dohodke v okviru pravilnika o delitvi čistega dohodka.

Obračunske enote so temeljne samouprave poslovno-organizacijske enote, ki predstavljajo glede na svoje mesto v proizvodni dejavnosti ekonomsko enote manjše gospodarsko celoto in je mogočno obračansko spremeljanje njihovega poslovnega uspeha.

Predračunska enota (Splošna uprava) je samoupravna enota, v kateri so zajete upravne in strokovne splošne službe gospodarske organizacije, ki formirajo svoja sredstva za osbebe dohodke iz prispevkov ekonomskih in obračunskih enot v okviru pravilnika o delitvi čistega dohodka.

CENTRALNI DELAVSKI SVET

Centralni delavski svet je najvišji organ upravljanja v podjetju.

Delavski svet odloča o temeljnih vprašanjih gospodarske organizacije, koordinira delo ekonomskih in drugih organizacijskih samoupravnih enot in skrbijo za izvajanje enotne politike podjetja ter za skladnost dela gospodarske organizacije RLV z družbenimi koristmi.

V izključno pristojnosti centralnega delavskoga sveta spada:

1. Sprejem statuta delovne organizacije. Statut se mora predhodno pred sprejencem obravnavati na zborni kolektiva in pri polnitvenih organizacijah RLV. CDS je dolžan, da mnenja in pripombe, ki so bile stavljeni, pretresa, niso pa zanj obvezne.
2. Sprejema letni družbeni plan — po istem postopku kot statut.
3. Sprejema zaključni račun.

4. Odloča o temeljnih vprašanjih gospodarjenja s podjetjem in izpoljevanja gospodarskega načrta oziroma družbenega plana.

5. Sprejema investicijski program — kapitalne izgradnje in gradnje družbenega standarda.

6. Odloča o najemanju posojil, o odružitvi ali prenosu osnovnih sredstev in o dajanju posojil iz lastnih skladov.

7. Odloča o temeljni delitvi čistega dohodka:

- a) s pravilnikom o delitvi čistega dohodka, ki se sprejema po istem postopku kot statut podjetja in je njegov sostavni del;

- b) z letnim družbenim planom s tem, da sprejema konkretna merila delitve za vsake poslovno leto;

- c) s spremembom letnega družbenega plana, v katerem lahko v izrednih primerih, če se zaradi posebnih okoliščin približuje poslovna izguba ali nastopijo drugi nepredvideni dogodki, zaradi katerih je ogrožena izpolnitev družbenega plana, menja merila delitve čistega dohodka.

8. Odloča o delitvi osebnega dohodka — s spremjem pravilnika o delitvi osebnega dohodka.

9. Odloča o poslovnom sodelovanju in poslovnom združevanju z drugimi delovnimi organizacijami.

10. Odloča o združitvi in razdelitvi gospodarske organizacije — s pridržitvijo delovnega kolektiva, oziroma o osamovljivosti posameznih organizacijskih enot.

11. Sprejema pravilnike podjetja.

12. Voli izmed delavcev gospodarske organizacije upravn odbor.

13. Voli direktorja gospodarske organizacije.

14. Določa delovni čas in druge temeljne delovne pogoje gospodarske organizacije.

15. Izvršuje druge naloge, ki so mu po zakonih predpisani ali statutu in pravilih RLV dane v pristojnosti.

Sklepi centralnega delavskoga sveta so obvezni za celoten kolektiv in tudi za vse posamezne organizacijske poslovne enote.

Obratni delavski svet ekonomske enote lahko zahteva ponovno obravnavanje sklepa centralnega delavskoga sveta, če misli, da ta sklep posega v ajene s tem statutom zajamčene pravice internega samoupravljanja. Ponovni sklep CDS je dokončen, mora pa biti primerno obrazložen.

VOLITVE CENTRALNEGA DELAVSKEGA SVETA

Centralni delavski svet šteje 70 članov. Ce se število članov kolektiva poveča preko 3.000, se voli na vsakih 50 na-

daljajih članov kolektiva 1 član CDS.

50 članov centralnega delavskoga sveta se voli na podlagi enotne liste kandidatov, ki ga predloži Sindikalna podružnica RLV ali drugi v zakonu določeni upravičenci. Ostale člane CDS volijo obratni delavski sveti posameznih ekonomskih enot in zbor kolektiva predračunske enote. Število članov, ki jih volijo posamezne ekonomske enote oziroma predračunska enota, določi centralni delavski svet z odločbo, s katero razpisuje volitve, pri čemer upošteva številno stanje in ekonomski pomen vsake ekonomske enote, vendar tako, da morebiti zastopana v CDS vsaka ekonomska enota oziroma predračunska enota.

Centralni delavski svet se voli za mandatno dobo 2 let, vsako leto pa se na novo izvoli polovica njegovih članov. Nihče ne more biti več kot dvakrat zasedoma član centralnega delavskoga sveta.

Direktor ne more biti član centralnega delavskoga sveta.

Delavski svet in poedini člani delavskoga sveta se lahko odpoklicajo tudi pred potekom časa, za katerega so izvoljeni, če izgubijo zaupanje delovnega kolektiva.

Prelog za odpoklic delovnega CDS lahko vloži:

1. zbor delovnega kolektiva — če tako odločijo sestanki enot, ki tvorijo več kot eno četrino zaposlenih;
2. obratna delavska sveta dveh ekonomskih enot — po pritržitvi zboru ekonomske enote;

3. sindikalna podružnica RLV, če je za to glasovalo najmanj število članov, ki tvori eno desetino zaposlenih v RLV;
4. skupina članov kolektiva, ki mora znašati najmanj eno desetino ob času izvolitve predloga zaposlenih delavcev in uslužencev.

Prelog za odpoklic člana CDS lahko vloži:

1. Sindikalna podružnica RLV;
2. obratni delavski svet tiste ekonomske enote, v kateri je član zaposlen;

3. skupina članov kolektiva, ki mora znašati najmanj eno dvajsetino v času odpoklica v RLV zaposlenih delavcev in uslužencev.

Prelog za odpoklic mora biti pisan in obrazložen.

Volitev in odpoklic članov CDS se vrši na način, kot je predpisan z zakonitim predpis.

FUNKCIONIRANJE CENTRALNEGA DELAVSKEGA SVETA

Centralni delavski svet izvodi iz svojih vrst predsednika in dva podpredsednika. V primeru odstotnosti določi predsednik CDS, kateri od podpredsednikov ga bo v tem času nadomeščal.

Upravni odbor je obenem nadzorni organ glede uporabe sredstev iz sklada rudnika ter ekonomskih, obračunskih in predračunskih enot, kot tudi upravnih organov RLV.

Upravni odbor zahteva od posameznih upravnih služb rudnika podatke o uporabi in koriščenju sredstev RLV, ki so v njihovi pristojnosti in lahko kljče posamezne uslužence na odgovornost zaradi nesmotrnega trošenja teh sredstev. Napotki in smernice, ki jih izda upravni odbor ob takšnem pregledu, so za upravne službe rudnika obvezni.

Upravni odbor je enoten za celotno podjetje, skrbijo in kontrolira enotnost poslovanja ter so njegovi sklepi obvezni za vse samoupravno-organizacijske enote RLV. Upravni organ pa s svojimi sklepi ne sme posegati v samoupravne pravice posameznih organizacijskih enot, razen v primerih, določenih s tem statutom:

1. Finančna služba RLV, ki vodi evidenco o uporabi sredstev iz skladov rudnika ter ekonomskih, obračunskih in predračunskih enot, je dolžna, da vsak primer nepravilnog oziroma nemenanske uporabe skladov in sredstev javi upravnemu odboru, ki lahko s svojo odločbo odloči, da mora posamezna samoupravna organizacijska enota takšna sredstva povrniti iz svojih stroškov poslovanja oziroma iz zato določenega sklada. Zoper takšno odločbo upravnega odbora ima ekonomska enota oziroma druga samoupravna organizacijska enota pravico pritožbe na centralni delavski svet.

2. Upravni odbor lahko v primeru, da je nastopila zaradi izrednih in nepredvidenih dogodkov, ki bistveno ovira tekoče izvrševanje družbenega plana ene ali več ekonomskih enot brez njene krivide, poslovna izguba, ki vpliva na poslovne rezultate RLV kot celote, s svojim sklepom z ustreznim razdelilnikom in obrazložitvijo naloži vsem ekonomskim enotam, da prenesajo takšno izgubo v svoje poslovne stroške. Zoper tak sklep in razdelilnik ima EE pravico pritožbe na centralni delavski svet.

Poleg tega spada v pristojnost upravnega odbora zlasti:

1. Skrbi, da se izvršujejo sklepi delavskoga sveta in da se pravilno uporablja to statut in pravilniki;
2. Skrbi za pravilno izvrševanje gospodarskega načrta oziroma letnega družbenega plana in s svojimi sklepi izvaja ukrepe za pospeševanje proizvodnje, počevanje storilnosti dela, znižanje proizvodnih stroškov, izboljšanje kvalitete

Pristop nečlanov CDS na sejo se lahko zabrani samo zaradi čuvanja gospodarskih skrivnosti podjetja.

Predsednik CDS lahko odstrani iz seje vsakega člana ali nečlana CDS, ki moti z nedisciplinom ali nedostojnjim obnašanjem njegovo delo. Ce gre pri tem za člana CDS ali za člana kolektiva, ki je bil posebej vabljen na to sejo, se v tem primeru zoper njega predlaga disciplinski postopek pri disciplinski komisiji ObLO Seštanju oziroma disciplinski komisiji RLV.

Sejam centralnega delavskoga sveta so dolžni prisostvovati vsi člani delavskoga sveta, upravnega odbora, direktor in vodilni delavci podjetja. Vsak član CDS ima pravico, postavljati članom upravnega odbora, direktorju oziroma njegovemu pomočniku in vodilnim delavcem vprašanja in zahtevati pojasnila, le-ti pa so dolžni dati odgovor.

Centralni delavski svet se voli za mandatno dobo 2 let, vsako leto pa se na novo izvoli polovica njegovih članov.

Nihče ne more biti več kot dvakrat zasedoma član centralnega delavskoga sveta.

Centralni delavski svet pa lahko izvola iz svojih vrst v obračnavo s svojimi sklepami posamezna ekonomska enote; v ta namen obravnava pomembnejše tečke probleme poslovanja in organizacije ter jih s svojimi sklepi in napotki obvezno usmerja;

3. Pretresa in daje centralnemu delavskemu svetu v obravnavo s svojimi pripombami predloge za statut podjetja, pravilnik o delitvi čistega in osbebnega dohodka, letni družbeni plan, pravilnike in poslovne zaključne račune, periodične obračune oziroma predloge za njihove spremembe;

4. Skrbi za pravilno poslovanje gospodarske organizacije in koordinira produkcijo posameznih ekonomskih enot; v ta namen obravnava pomembnejše tečke probleme poslovanja in organizacije ter jih s svojimi sklepi in napotki obvezno usmerja;

5. Razpolaga v mejah pooblaščil centralnega delavskoga sveta, ki so mu dano s tem statutom in s pravilnikom o materialno-financijskem planu sredstvi in sklad RLV;

6. Odloča o razpisu mesta direktorja RLV;

7. odloča o razpisu in zasedbi vodilnih delovnih mest in delovnih mest za visokokvalificirane uslužence;

8. odloča o ugovorih delavcev in uslužencev RLV, ki se teče njihova razmerja — razen pritožb zaradi nepravilnega ocenitve delovnega mesta v pravilniku o delitvi čistega dohodka, ki jih obravnava stalna komisija in CDS za osbebe dohodek;

9. odloča o razpisu mesta direktorja kolektiva, kot n. pr.:

- o prošnjah in pritožbah zaradi urejanja notranjih odnosov,

- o prošnjah za plačanje študijskih dohodov in trajanju nad 2 dnevi — po predlogu komisije za štipendije in ODS,

- o prošnjah za razdelitev stanovanj,

- o prošnjah za nakup rabljenega materiala — preko svoje komisije,

- o prošnjah za štipendiranje in posredovanje pravokonjem izobraževanju na podlagi predhodnega mnenja ekonomske enote in komisije za štipendiranje RLV,

- o predlogih za službeno in študijsko potovanje članov kolektiva v inozemstvo,

- o drugih prošnjah članov kolektiva;

10. odloča o prošnjah družbenih organizacij in drugih organizacij ter posameznikov:

- a) o prošnjah za dobitajo — na podlagi predhodnega mnenja svoje komisije za prošnje in pritožbe,

- b) o prošnjah posameznikov s socialno vsebinjo — na podlagi predhodnega mnenja izvršnega odbora sindikata RLV,

- c) o prošnjah za odkup ali prenos stanovanj — na podlagi predhodnega mnenja svoje stanovanjske komisije;

11. odloča o notranjih organizacijah upravnih in strokovnih služb RLV.

Upravni odbor ima 11 članov, od katereh jih mora biti najmanj polovica iz osnovne proizvodne dejavnosti podjetja. Direktor je po svojem položaju član upravnega odbora.

Upravni odbor izvodi centralni delavski svet. Mandat članov upravnega odbora traja eno leto. Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma član upravnega odbora. V nov upravni odbor se lahko izvola največ tri četrti članov upravnega odbora iz prejšnje mandatne dobe.

Za reševanje posameznih zadev imenuje upravni odbor svoje stalne komisije, kot so:

1. komisija za prošnje in pritožbe,

2. komisija za stanovanjske zadeve,

3. komisija za odprodavo rabljenega materiala,

4. komisija za štipendije.

Upravni odbor lahko pooblašči te komisije, da v določenem obsegu samostojno rešuje posamezne zadeve, sicer pa je njihova dolžnost, da pretresajo posamezne zadeve na dnevnem redu. Predsedniki komisij so člani upravnega odbora, ostali člani pa so lahko iz vrste drugih delavcev in uslužencev RLV.

Upravni odbor izvola iz svojih vrst predsednika, ki mora biti član CDS, in njegovega namestnika, stalnega zapisnika pa iz vrste delavcev RLV. Zapisnik podpisuje predsednik skupaj z zapisnikjem, sklep pa predsednik upravnega odbora. Zapisnikar mora imeti ustrezno strokovno izobrazbo in spreminja in poroča o izvršitvi sklepa.

Upravni odbor odloča kolektivno na sejah. Seja je sklepna, če so jo udeleži več kot polovica članov. Sklepi so spreketi, če zanje glasuje več kot polovica navzočih članov.

Direktor podjetja ne more biti predsednik upravnega odbora.

Predloge dnevnega reda pripravita skupaj predsednik upravnega odbora in direktor podjetja. Dnevni red s potrebnim razpravnim materialom je treba sporaziti članom tri dni pred sklicano sejo, v nujnih primerih pa najmanj 24 ur pred sejo.

Izredno sejo upravnega odbora lahko predlaga direktor ali polovica članov upravnega odbora. Če predsednik UO

v roku treh dni ne skliče predlagane seje, jo lahko skliče predlagatelj, ki jo tudi vodi.

Seje upravnega odbora vodi predsednik.

Seji upravnega odbora so dolžni prisotovati posamezni uslužbenec in delavec — član kolektiva, ki jih predsednik UO povabi na sejo.

Za posamezne zadeve določi predsednik iz vrst članov kolektiva poročevalca.

Člani upravnega odbora so za svoje dela v UO odgovorni kot uradne osebe. Dolžni so spostaviti gospodarske tajne podjetja. Upravni odbor in njegovi posamezni člani se lahko odpoklicajo tudi pred potekom časa, za katerega so izvoljeni.

Predlog za odpoklic celotnega upravnega odbora mora predložiti najmanj 20 članov centralnega delavskega sveta, za odpoklic posameznega člana pa najmanj 5 članov centralnega delavskega sveta.

Predlog mora biti pisan in obrazložen. Centralni delavski svet mora o tem predlogu glasovati na prvi prihodnji seji.

Glasovanje odpoklicev je tajno.

Ce je odpoklicani član upravnega odbora tudi član centralnega delavskega sveta, mu z odpoklicem ne preneha mandat v CDS.

Članom CDS in UO se med trajanjem mandata ne more odpovedati. Isto velja za vse izvoljene člane predstavnih organov drugih samoupravnih enot obratnih delavskih svetov, odborov zborna obračunska enota oziroma predsednikov predračunske enote.

Disciplinski postopek zoper člane CDS in UO se lahko sproži le pred občinskim disciplinskim sodiščem, zoper člane predstavnih organov ekonomske, obračunske in predračunske enote pa le pred disciplinsko komisijo centralnega delavskega sveta.

DIREKTOR IN UPRAVA RLV

Direktor gospodarske organizacije neposredno organizira delovni proces, vodi tekoče poslovanje gospodarske organizacije, skladno z njenim gospodarskim načrtom ter izvršuje sklepe delavskega sveta in upravnega odbora.

Direktor je disciplinski starešina za vse delavce in uslužbence RLV.

Direktor zastopa Rudnik lignita Velenje pred raznimi organi in v njegovih pravnih razmerjih do drugih gospodarskih organizacij in drugih fizičnih in pravnih oseb, sklepa pogodbe in razpolaga tisto sredstva RLV, ki so s tem statutom ali z drugimi pravili in sklepi CDS v pristojnosti njemu ali upravnemu službam podjetja.

Direktor je odgovoren za zakonitost dela gospodarske organizacije in neposredno odgovarja za izpolnjevanje zakonov in drugih pravnih predpisov, organov družbeno-političnih skupnosti in državnih pravnih organov ter skrb, da se v podjetju uporablja.

Pogodba je veljavna, ko jo podpiše direktor ali od njega pooblaščena oseba. Ce je v zakonu ali drugem predpisu izrecno navedeno, da je mora sprejeti in potrditi delavski svet ali drug samoupravni organ podjetja, je pogodba veljavna le, ce ji je pritožen ustrezajoči sklep centralnega delavskega sveta, sicer pa je veljavna od inkraj, ko jo sprejme in potrdi centralni delavski svet. Direktor je pri sklepanju pogodb dolžan, da se drži okvira letnega družbenega plana, investicijskega programa in drugih sklepo in splošnih aktov centralnega delavskega sveta ali drugih organov samoupravljanja.

Direktor je po svojem položaju član upravnega odbora podjetja.

Direktor zadrži izvršitev sklepa centralnega delavskega sveta ali upravnega odbora, če ugotovi, da je ta sklep nezakonit. Sporno stvar mora nemudoma z obrazloženim mnenjem predložiti tistem organu, ki je tak sklep sprejel. Ce ta organ vztraja pri prvotnem sklepu ali če direktor ugotovi, da je tudi v novo sprejeti obliki nezakonit, ga mora nemudoma predložiti pristojnemu občinskemu organu.

Direktor zadrži izvršitev sklepa obratnega delavskega sveta oziroma samoupravnih organov obračunske in predračunske enot, če ugotovi, da je sklep nezakonit, mora pa sporno vprašanje nemudoma predložiti s primereno obrazložitvijo temu organu v ponovno sklepanju. Ce je tudi ponovni sklep po ugotovitvi direktorja nezakonit, ga predloži upravnemu odboru RLV, ki ima pravico, da tak sklep razveljavlja, če se organ, čigar sklep je bil razveljavljen z razveljavljivijo ne strinja, lahko zahteva, da o spornem vprašanju odloči pristojni občinski organ, če gre za spor o splošnem pravnem predpisu, če pa gre za interni samoupravni predpis RLV, pa njegov CDS.

Direktor lahko zadrži izvršitev sklepa centralnega delavskega sveta, upravnega

odbora, obratnega delavskega sveta ali samoupravnih organov obračunske ali predračunske enot, če misli, da je za podjetje škodljiv. O tem primeru mora sporno vprašanje s primereno obrazložitvijo in pripomembami vrniti organu, ki je tak sklep sprejel. Ce je tudi ponovni sklep tega organa takšen, da je po oceni direktorja za podjetje škodljiv, lahko direktor zahteva:

1. če gre za sklep centralnega delavskega sveta — referendum kolektiva o spornem vprašanju;

2. če gre za sklep upravnega odbora, obratnega delavskega sveta ali samoupravnih organov obračunske ali predračunske enote — centralnemu delavskemu svetu RLV, česar sklep je dokončen. Centralni delavski svet lahko ob izvrševanju tega vprašanja tudi sklene, da se sporno vprašanje tudi sklene v referendumu. Ce gre za obravnavanje sklepa samoupravnega organa obračunske enote, mora centralni delavski svet pribaviti pred dokončnim sklepjanjem mnenje obratnega delavskega sveta tiste ekonomske enote, v katero je ta obračunska enota vključena.

Upravne in strokovne službe RLV sezavljajo skupaj s poslovimi organizacijskimi enotami organizacijsko shemo RLV, ki je sestavni del tega statuta in z katere je razvidna njihova medsebojna povezanost, nad in podrejenost ter službeno odgovornost njihovih vodij.

Poslovne organizacijske enote, ki imajo značaj osnovne gospodarske dejavnosti (proizvodnja lignita) ali pomočne gospodarske dejavnosti, ki je povezana z osnovno, so organizacijsko vključene v tehnično službo podjetja in neposredno podrejene glavnemu inženirju ter preko njega tehničnemu direktorju.

Glavni inženir vodi in koordinira celotno proizvodno dejavnost podjetja tako v poslovnih organizacijskih enotah osnovne proizvodnje kot potrebne pomembne proizvodnje. V posebno pomembnih proizvodnih enotah, ki imajo glede na svoje specifične pogoje in naloge posebne tehnične in strokovne probleme, se lahko imenuje posebni tehnični inženir, ki neposredno odgovarja tehničnemu direktorju (raziskovalni oddelek — jama-zapad).

Osnovna in pomočna proizvodna dejavnost se odvija v sledečih obratih:

Tehnični direktor, pomočnik direktorja in vodje služb lahko izdajo v soglasju z direktorjem oziroma v okviru njegovih pooblastil iz svojega delovnega področja službene nadoge in navodila, ki so obvezni za vse člane kolektiva RLV.

Ti službeni nalogi in navodila ne smejajo posegati v samoupravne pravice kateregakoli samoupravnega organa RLV. Za boljše izvrševanje proizvodne dejavnosti organizira podjetje obrate, delavnice in druge poslovne organizacijske enote. Te poslovne organizacijske enote so skladajo z organizacijsko shemo samoupravnih organov RLV.

Upravne in strokovne službe RLV sezavljajo skupaj s poslovimi organizacijskimi enotami organizacijsko shemo RLV, ki je sestavni del tega statuta in z katere je razvidna njihova medsebojna povezanost, nad in podrejenost ter službeno odgovornost njihovih vodij.

Poslovne organizacijske enote, ki imajo značaj osnovne gospodarske dejavnosti (proizvodnja lignita) ali pomočne gospodarske dejavnosti, ki je povezana z osnovno, so organizacijsko vključene v tehnično službo podjetja in neposredno podrejene glavnemu inženirju ter preko njega tehničnemu direktorju.

Glavni inženir vodi in koordinira celotno proizvodno dejavnost podjetja tako v poslovnih organizacijskih enotah osnovne proizvodnje kot potrebne pomembne proizvodnje. V posebno pomembnih proizvodnih enotah, ki imajo glede na svoje specifične pogoje in naloge posebne tehnične in strokovne probleme, se lahko imenuje posebni tehnični inženir, ki neposredno odgovarja tehničnemu direktorju (raziskovalni oddelek — jama-zapad).

Osnovna in pomočna proizvodna dejavnost se odvija v sledečih obratih:

1. jama-zuhod;
2. klasirnicu;
3. elektrostrojni obrat;
4. zunanji obrat;
5. avtopark;
6. raziskovalni oddelek — jama-zapad;
7. gradbeni obrat;
8. obrat EFE.

Pomočni proizvodni obrati, ki niso tesno povezani z osnovno proizvodnjo, so neposredno podrejeni pomočnemu direktorju RLV. Na čelu obratov so vodje obratov, ki so obenem vodje ekonomskej enot. Glavni inženir in vodje ekonomskej enot lahko izdajo v okviru svojega službenega delokroga službene nadoge in navodila.

Vodilni delavci RLV so:

1. direktor;
2. pomočnik direktorja;
3. tehnični direktor;
4. glavni inženir;
5. vodje upravnih služb;
6. vodje ekonomskej enot;
7. vodje samostojnih strokovnih služb.

ORGANI EKONOMSKE ENOTE

Zbor ekonomske enote je neposredni organ samoupravljanja in velja za njenega smiselnega ista določila kot za zbor kolektiva.

Sklicuje ga:

· Obratni delavski svet oziroma njegov predsednik;

· Sindikalni odbor te ekonomske enote;

· Vodja ekonomske enote — tudi na zahtevo direktorja.

Predmet obratnega delavskega sveta je dolžan sklicati zbor ekonomske enote, če to zahteva vsaj dve obračunske enoti ali ena obračunska enota, ki ima več kot eno petino članov kolektiva te ekonomske enote.

Manjše ekonomske enote izvršijo zbor na skupnem sestanku, v večjih ekonomskej enotah pa se tehnično izvrši tako, da sklicevatelj naloži obračunske enote tam oziroma njihovim predsednikom, da izvedejo v določenem kratkem roku sestanke po obračunske enotah, na katerih se povsed obračunata isti dnevni red in se dajo mnenja in zaključki. Za obratni delavski svet ti sklepi in zaključki, ki niso obvezni, vendar pa mora ODS drugačno mnenje utemeljiti in obrazložiti.

Obratni delavski svet je najvišji organ samoupravljanja ekonomske enote. Ima glede na velikost ekonomske enote od 15 do 30 članov, v njem pa morajo biti zastopane vse obračunske enote.

ODS izvoli iz svojih vrst predsednika in njegovega namestnika, ki vodi seje ODS, jih sklicuje ter podpisuje sklepe in zapisnike.

ODS izvoli svojega stalnega zapisnika, ki je odgovoren za administrativno poslovanje in poroča o izvrševanju sklepo.

Volitve v obratne delavске svete se vršijo po zakonitih predpisih o volitvah v organje samoupravljanja istočasno z volitvami v centralni delavski svet.

Za odpoklic obratnega delavskega sveta kot celote ali njegovih posameznih članov, veljajo smiselnista določila, kot so za odpoklic CDS in njegovih članov.

PRISTOJNOSTI OBRATNEGA DELAVSKEGA SVETA

1. skrb za pravilno izvrševanje gospodarskega načrta oziroma letnega družbenega plana in s svojimi sklepi izvaja ukrepe za pospeševanje proizvodnje, povečanje storilnosti dela, zmanjšanje proizvodnih stroškov, izboljšanje kvalitete proizvodov itd. v svoji ekonomske enoti;

2. sprejema mesečni operativni in finančni plan proizvodnje v svoji ekonomske enoti v okviru družbenega plana podjetja ter na podlagi obrazloženega predloga vodij ekonomske enote;

3. obravnavata gospodarjenje z osnovnimi sredstvi v ekonomske enoti;

4. obravnavata mesečni pregled izvršitve plana in mesečni finančni obračun za ekonomsko enoto in njene obračunske enote in sprejema v zvezi s tem konkretno napotki za nadaljnje poslovanje in izboljšanje strukture stroškov in deli ustvarjena lastna sredstva na osebne dohode in sklad po določilih pravilnika o delitvi čistega dohodka RLV, osebne dohodek pa deli po zasnovah in meritih pravilnika o delitvi osebnih dohodkov na obračunske enote;

5. sestavlja načrt uporabe lastnih sredstev amortizacije in investicijskega vzdrževanja in odloča o njegovih potroških in spremembah;

6. določa o delitvi skladov nerazpoložljivih sredstev, ki pripadajo ekonomske enoti po potrditvi zaključnega računa RLV — v namene, ki so določeni v pravilniku o sredstvih in skladih RLV (similarno v iste namene, kot se deli skupne porabe RLV; ne za osebne dohodke);

7. odloča (praviloma preko svoje komisije za kadre) o sprejemanju in odpovedovanju delavcev — na podlagi predloga oziroma mnenja organov obračunske enote;

8. obravnavata in ureja s svojimi sklepi in napotki delovne odnose v obračunske enote in obravnavata pritožbe članov kolektiva iz tega področja;

9. daje predlage za ustanovitev novih delovnih mest v tej ekonomske enoti centralnemu delavskemu svetu — na podlagi predlogov oziroma mnenja organov obračunske enote;

10. obravnavata in spremlja norme in akordje in daje predlage za nove norme ali akorde oziroma spremembe obstoječih — na podlagi predlogov oziroma mnenj organov obračunske enote;

11. daje svoje mnenje in priporočila k prošnjam, ki jih vlagajo člani kolektiva EE na samoupravne organe rudnika in odloča o sledenih prošnjah;

a) za neplačani izredni dopust do 30 dni — razen če gre za neplačani dopust istočasno večji skupini delavcev, ko o tem odloča upravni odbor RLV,

b) za plačani izredni dopust zaradi polaganja izpitov v trajanju do 3 dni,

c) o prošnjah za odvod na delovno akcijo, udeležbo na družbeno-političnih seminarjih itd.;

12. obravnavata sklepe in napotke upravnega odbora v zvezi z izvršenjem letnega plana, izboljšanjem produkcijskega itd. in skrb za njihovo konkretno izvršitev v tej EE;

13. odloča o drugih zadevah, ki so ji dane s tem statutom, s posameznimi pravilniki ali sklepi centralnega DS v pristojnosti.

Za svoje delo lahko formira komisije, ki imajo načeloma predlagalni in strokovno svetovalni značaj, lahko pa nante prenesi posamezne pristojnosti odločanja o zadevah iz njihovega področja.

Te komisije so:

1. komisija za proizvodnjo in ekonomska vprašanja;
2. komisija za osebne dohodke;
3. HTV komisija;
4. komisija za kadre (dokončno odloča o sprejemanju in odpovedi delavcev).

Vodja ekonomske enote vodi tekoče poslovanje in organizira delovni proces v tej ekonomske enoti v skladu z gospodarskim načrtom RLV ter izvršuje sklepe samoupravnih organov rudnika. V mejah direktorjev pooblaščil je disciplinski starešina za vse delavce in uslužence te ekonomske enote. Nima samostojne pravilnosti zadružanja izvršitve sklepov obratnega delavskoga sveta ali drugih samoupravnih organov v tej ekonomske enoti, je pa dolžna direktorja opozoriti na vse zakonite ter za ekonomsko enoto ali podjetje kot celoto, škodljive sklepe obratnega delavskoga sveta ali samoupravnih organov obračunske enote.

Odgovarja tako samoupravnim organom svoje ekonomske enote kot tudi direktorju podjetja in centralnim samoupravnim organom za zakonitost, pravilnost in uspešnost poslovanja. Strokovno je dolžan upoštevati vse naloge in navodila direktorja in njegovih upravnih in strokovnih služb, ima pa pravico in je tudi dolžan, se teh služb za izvrševanje posameznih stroškov ali administrativnih nalog svoje ekonomske enote posluževati.

(Nadaljevanje na 10. strani)

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

OBRAČUNSKE ENOTE

Organi obračunske enote so:
1. zbor obračunske enote;
2. odbor zobra obračunske enote oziroma v manjših obračunskih enotah predsednik zobra obračunske enote;

3. vodja obračunske enote.

Odbor zobra obračunske enote se voli le v tistih obračunskih enotah, ki imajo nad 30 članov. Odbor šteje od 3 do 7 članov. Odbor ima predsednika, ki ga izvoli zbor in njegovega namestnika, vodja obračunske enote pa je po položaju član odbora.

Odbor zobra obračunske enote je najvišji organ samoupravljanja te obračunske enote.

V ekonomskih enotah, ki imajo manj kot 30 članov, izvršuje vse pravice in dolžnosti najvišjega organa upravljanja neposredno zbor obračunske enote. V tem primeru izvoli predsednika zobra obračunske enote in njegovega namestnika, ki tvorijo skupno z vodjem obračunske enote predsedstvo zobra ekonomski enote.

Predsednik zobra ekonomski enote vodi in sklicuje seje zobra ter pripravlja skupno s predsedstvom gradivo za seje.

V pristnosti samoupravnih organov obračunske enote spada:

1. obravnavanje poslovanja obračunske enote in analiziranje stroškov tega po-

slovanja;

2. zavestno prevzemanje planskih nalog in njihovo izvajanje s skrbjo dobrega gospodarja;

3. obravnavanje in sprejemanje plana proizvodnje (operativnega plana) obračunske enote po predlogu vodje obračunske enote;

4. obravnavanje plana dopustov, analiziranje stanja bolezenskih in drugih izostankov in sprejemanje ustreznih ukrepov za izboljšanje;

5. obravnavanje problemov iz področja delovnih odnosov, izvajanja HTV predpisov, spoštuovanja materialne in disciplinske odgovornosti in daje ustrezone predloge obratnim delavskim svetom, njegovim komisijam ali drugim samoupravnim organom oziroma v mejah svojih pooblastil sprejema ustrezone sklepe;

6. obravnavana sklepe, napotke in priporočila centralnega delavskega sveta, upravnega odbora in obratnega delavskega sveta ter sprejema sklepe za njihovo konkretno izvrševanje na delovnem področju te obračunske enote ter daje mnenja k predlogom in osnutkom normativnih aktov RLV;

7. obravnavana in si konkretno prilagaja predpise in sklepe, ki se nanašajo na organizacijo dela in sistem obračuna in daje ustrezone predloge;

8. daje svoja mnenja in priporočila k proračunom in pritožbam posameznih članov obračunske enote;

9. izvršuje druge naloge, ki so mu dane v pristnosti.

Za svoje delo po potrebi formira komisije, ki imajo načeloma predlagalni in strokovno svetovalni značaj, lahko pa natanje prenese nekatere od svojih pristnosti.

To komisije so:

1. komisija za proizvodnjo in ekonomika vprašanja;

2. komisija za kadre in osebne dohodke;

3. HTV komisija.

Vodja obračunske enote je strokovni vodja organizacijskega procesa in drugega dela v tej obračunski enoti, ter neposredno izvaja sklepe samoupravnega organa obračunske enote, ali sklepe obratnega delavskega sveta, v strokovnem pogledu pa naloge in navodila vodje ekonomski enote. Za pravilnost in uspešnost poslovanja je odgovoren tako samoupravni organo svoje obračunske enote kot tudi samoupravnim organom ekonomski enote in vodi ekonomski enote.

Predstojnik zobra ekonomski enote vodi in sklicuje seje zobra ter pripravlja skupno s predsedstvom gradivo za seje.

V pristnosti samoupravnih organov obračunske enote spada:

1. obravnavanje poslovanja obračunske enote in analiziranje stroškov tega po-

Najvišji organ samoupravljanja v predračunski enoti je odbor zobra predračunske enote, ki ima 3 do 7 članov. Za volitve tega odbora veljajo smiselno ista določila kot za volitve odborov obračunske enote. Odbor ima tudi svojega predsednika in njegovega namestnika, ki ju izvoli zbor predračunske enote. Direktor oziroma po njegovem pooblaščilu pomočnik direktorja je po svojem položaju član tega odbora.

PRISTOJNOST ODBORA ZBORA OBRAČUNSKE ENOTE

1. obravnavava razdelitev sredstev za osebne dohodke, ki se zbirajo na podlagi prispevkov obračunske enote;

2. daje svoje mnenje proračunom in pritožbam svojih članov na druge samoupravne organe RLV;

3. daje predloge za nabavo osnovnih sredstev in inventarja upravnih in strokovnih služb;

4. dovoljuje izredni neplačani dopust in določa dodatni dopust svojih članov;

5. obravnavava odnose med člani svojega kolektiva in skrb za izboljšanje delovnih pogojev;

6. organizira skupna posvetovanja članov kolektiva o tistih sklepih in napotki samoupravnih organov RLV, ki so skupnega pomena za celotno podjetje in za poslovanje teh služb;

7. obravnavava in rešuje druge zadave, ki so skupnega pomena za njegov kolektiv.

boljšega gospodarjenja z materialom in vzdrževanje jamske mehanizacije ter znižanje števila delovnih nezgod.

Naši mesečni dohodki bodo večji le, če bomo delali boljše kot doslej. Splošno znano pa je, da se kolektiv velenjskih rudarjev po priznanju delna uvršča med evropske dosežke odkopne, jamske in rudniške storitve.

Skrb za delovnega človeka je na rudniku Velenje na višku in poleg priznanju delna, dobiva vse priznanje pri nas in izven naših meja.

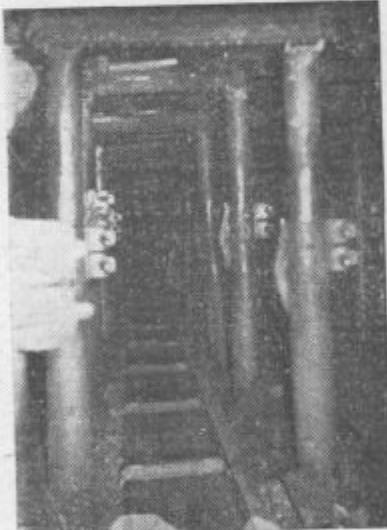
Na dosedaj doseženih uspehih vzročne povezanosti med postopnim dvigom storilnosti dela, dobrim gospodarjenjem in skrbjo za človeka, pa se ne smemo uspavati. Rudarska tehnika se vedno izpoljuje in je v stalnem gibanju k boljšemu napredku in iskanju novih poti povečanja priznanih delna in rentabilnosti podjetja.

S prehodom na utrjevanje ekonomskih, odnosno obračunskega

(Nadaljevanje na 11. strani)

Skrb za človeka, povečana proizvodnost dela in mehanizacija - glavna posebnost socialistične proizvodnje

Smotreno uvajanje »delne ali popolne mehanizacije in avtomatizacije« osnovni pogoj za reševanje velikih gospodarskih nalog.

Mehanizacija olajša naporno delo rudarja, dviga storilnost dela in doprinaša k povišanju mesečnih osebnih dohodkov rudarjev.

Vsebino socialistične rekonstrukcije, ki se kaže v racionalni organizaciji proizvodnje na osnovi znanstveno-tehničnega napredka rudarske tehnike in koriščenja delovne samoinicijative ter tozadovnih predlogov vseh zaposlenih fizičnih in umskih delavcev, moramo zajeti v naslednjem stavku: »Večjo in boljšo proizvodnjo z nižjimi proizvodnimi stroški v ugodnejših pogojih in skrajšanem delovnem času«. Odločujoče je, da prav v rudarstvu več kot doslej pazimo na semejšče uvajanje razne mehanizacije, predvsem na dobivanju premoga, da bomo hitreje reševali naloge povečanja proizvodnje, s čim nižjimi proizvodnimi stroški. Večkrat pa ta vprašanja obravnavamo enostransko: »Več — ceneje — hitreje«, ne da bi pri tem postavljali kot pred-

pogojo: »Lažje — sigurneje, brez nevarnosti«. Razumljivo je, da mora imeti povečano zanimanje vseh zaposlenih za mehanizacijo, predvsem v pogledu odkopnih metod in raznih načinov strojnega dobivanja premoga, nadalje raznih načinov jeklenega podgrajevanja na širokih čelih in v progah, transportne tehnike in ostalega, za posledico tudi zmanjšanje fizičnega napora rudarjev ter izboljšano tehniko varnosti zaposlenih proti raznim nezgodam in poškodbam.

V tem smislu moramo še nadalje učinkovito ukrepati, kajti mehanizacija, ki istočasno ne nudi največje tehnične varnosti in optimalne zdravstvene in delovne zaščite, ne more biti socialistična mehanizacija.

Hitro razvijanje socialistične proizvodnje je samo takrat moogoče, če storimo vse, da dragocene zdravje in življenje našega človeka obdržimo in čuvamo. Ta zahteva je v skladu z našim etičnim osnovnim stavkom, da je človek najdragoceniji kapital socialistične družbe.

Casi minevajo, ko se je moralna vršiti proizvodnja premoga za »vsako ceno«. Z novim gospodarskim sistemom pa se vse bolj vprašujemo, kakšna je cena tone premoga. Znižanje proizvodnih stroškov pa bomo postopoma dosegli, če se bo vsak član kolektiva še bolj zavestno kot doslej, vključil v povečanje odkopne storitve, izpopolnjevanje organizacije dela,

V svetlih modernih in lepo urejenih stanovanjih prebivajo velenjski rudarji

Pajdi z menoj...

Pot me vodi iz bohotnega mesta proti vzhodu. Pod razočalnimi nekdanjega gradu pa zavije proti severu in že se znajdem v soteski, kjer so spremno izpeljane ceste, železnična in rečica Paka. Utrij časa je narekoval, da potujem po lepi široki in gladki asfaltne cesti, obdani na obeh straneh s strmimi hribi. Zal je prijetne vožnje že konec pri domačiji, kjer nas spomenik XIV. divizije spominja legendarnega pohoda po Štajerski. Od tu dalje te dragi popotnik zoper »ziblje« v ritmu žuborečja Paka. Pod reberjem ob strugi sameva staro opuščena žaga.

Malo pod modernim postopjem zagledam pahljivo slikanico z naravnim komponimenti oznako z eno uro hodila strmo v hrib. Ze me zanese v strmo, serpetinasto in zoženo gozdno cesto, ko začutim ospežujoč zrak borovcev. Globoko zajamem dih. Prijetno ogret stopam dalje, po prvi ravni mimo klasičnega hleva »podom« in staro streho, pokrito s cepljenimi deščicami. Sootstven duh odpadne hlevske »nastelje« me žene dalje v hrib mimo nizkih grmičkov, smrečic in šopov gostega mahu. Zoper strmo pobočje. Ozrem se v dolino. Pod seboj zagledam vijugasto traso železniške proge in ceste. Se prehod skozi mešani gozd — in korak mi zastane na drugi, še lepsi polici. Lepa pobočja mi dajo pomisliti na prijetno smučišče. Dolgojhi zajec me skoraj prestraši, ko v teku prečka čistino. Slišal sem, da je tu precej divjadi. V tem času ne manjka tudi divjadi prasičev. Spominil sem se naših locev. Lep razgled po dolini. Tam spetlikajoče se hiše. Da, to so troja velenjska jezera. Pred temi se dviga mogočno iz tal resnična maketa rudarskega mesteca, nižje ob gozdu izvozni stolp ter dalje kipeči hladilniki šoštanjske elektrarne. Res lepa je naša Saleška dolina. Pogled v daljavo se sreča s Savinjskimi Alpami, Raduho, Smrekovcem, Poco, Ursijo goro, Vodomljo in nad merno še skalnatim Špikom. Za nižjim gričevjem proti jugu izstopa Savinjska dolina z mestom Celjem v ozadju. Izza košatih smrek se že od daleč svetlika rdeča streha planinskega doma na Paškem

(Nadaljevanje z 10. strani)

enot, z ozirom na nov gospodarski sistem, tako organizacijsko, kot tudi z ozirom na materialno odgovornost, se bodo morali člani ekonomskih, odnosno obračunskih skupnosti vedno zavedati, da je boljša gospodarnost podjetja odvisna od porabe raznih materialov, kot n. pr. jamskega lesa, razstreliva in drugega boljšega preventivnega vzdrževanja jamske mehanizacije, da bo čim daljša doba uporabnosti strojev in naprav, večje storilnosti dela ter povečane varnosti pri proizvodnji premoga in izpopolnjene organizacije dela.

Pri nadaljnjem in še boljšem izvrševanju zgoraj nakazanih načinov, bomo še v bodoče kot doslej, krepili in izpopolnjevali socialistično proizvodnjo v rudarstvu.

Ing. SZ

Kozjaku. Se malo napora in že stojim pred prijazno oskrbnico. Skladoonice dro na dvorišču kažejo, da so se »domče« dobro pripravili na zimo. Toplo zakurjena kmečka peč daje prijetno topoto lokalnu in prišlejem, ki si ob prečem planinskem čaju gasimo žejo. »Sedaj imamo polno kočo smučarjev«, mi pripoveduje oskrbnik. Zelo radi pridejo na tukajšnja smučišča. Razpoloženi in nasmejanih obrazov posedajo za mizo, se krepko podložijo in si vneto pripovedujejo svoja doživetja. Svežina in razigranost prihajata od njih. Navdušeni skakalci si bodo v prihodnje še uredili skalnico, predosem odskočno mizo. Predvidevajo pa v letošnji sezoni še mnogo takšnih tekmovanj. Oskrbnik pa ima tudi besedo za »splošne« smučarje, one, ki kri-

žarijo širom po pobočju. »Morda že prihodnjo sezono dobite plečnice, izjaaplja, saj se planinsko društvo skupno s predstavniki smučarskega kluba že vneto pripravlja na to akcijo. »Voznjo boste imeli navzdol in navzgor.« Tako konča svoj govor. Iz njihovih žarečih oči vidim, da naša mladina idejo o zimskem športnem centru toplo pozdravlja. Pa tudi starejši se tej pobudi pridružujemo. Kar poglej! Daleč naokoli ni podobne naprave. Naši tereni pa so idealni za smuk, slalom itd. Tudi zaledje je dovolj veliko. Računamo, da bo s tem zelo narasel tudi promet v postojanki. Mladincem kar žarijo pogledi ob takšnem pogovoru.

Oskrbnica ima polne roke dela, pa jo za hip premotimo. »Ja, veste, za silvestrovjanje se pripravljamo. Jutri bomo imeli kaline, pa čiščenje, dekoracijo, nabave itd. Vsi delamo za prijeten sprejem gostov. Prostora je do-

volj, saj lahko postrežemo najmanj 200 gostov. Pridite še vi, tovariš, nas vladljivo vabi. »Ako ste nadušeni fotoamater in ljubite naravo, pridite, tu posnetka plašne srnice ne bo težko ujeti. Pa za prijetno razpoloženje smo že tudi poskrbeli. Igral bo veseli trio izkušenih muzikantov iz doline. Skratka, vsega bo dovolj. Kuhinja vam bo nudila »stanke« četveronožca, klet pa vse najboljše. Počitka to noč res ne predvidevamo, vseeno pa vam bodo na razpolago mlačno zakurjene sobice. Ljubitelji plesa bodo prišli na račun tudi drugi dan, če bodo to žeeli.«

Zahvalili smo se oskrbnici za nadobudno izvajanje programa silvestrovjanja in se na tiho že odločili, da ponesemo s seboj tudi smuči. Skrbi nas le še to, če bo plan osojila in »priklaplja« tudi boljša polopica. Upajmo da. Zadovoljen z obiskom, sem se v mraku spuščal nazaj v dolino.

Penšek

Še enkrat „Korunov toucek“

V številki 20 z dne 17. novembra 1962 smo objavili članek z gornjim naslovom. Na ta članek nam je poslala prodajalka jabolčnika odgovor, v katerem navaja, da želi javnost objektivno informirati. Ta njen odgovor se glasi takole:

»Pod tem svojevrstnim in vse preveč vsakdanjim naslovom je uredništvo s svoje strani komentiralo v št. 18—19 glasila objavljeno sliko moje hiše z na njej navedenimi prodajnimi cenami sadjevca in prišlo do zaključka, da njen avtor Ojsteršek Alojz ni v ničemer pogresil in da zlasti ni navedel napačnih cen.

Res je, da sem kritične sobote in nedelje ustregla nenehnim prošnjam voj. obveznikov in jim prodala nekaj starega jabolčnika in hrušoveca, ki sem ga imela sicer namen hraniči za prihodnje leto.

Prvi dan sem jim prodala manjšo količino hrušoveca po ustaljeni ceni 80 din in ne po 60 din kot je napačno navedeno v ceniku »Rudarja«.

Naslednji dan sem prodala še nekaj litrov jabolčnika, nato pa sem hotela prodajo ustaviti, ker sem spoznala, da ne bi mogla brez škode za lastno gospodarstvo še kaj več pogrešati. Voj. obvezniki se s tem mojim stališčem niso hoteli spoprijazniti in s prošnjami in spraševanjem niso odnehal, tako da sem končno popustila in pristala na nadaljnjo prodajo, vendar le pod pogojem, če plačajo zanj 100 dinarjev. Voj. obvezniki so se s tem brez nadaljnje strinjali in izjavljali, da je tak jabolčnik (mošančke, londonski pejpingi itd.) vreden še več in da jim je ljubši kot vino v marsikateri gostilni.

Tako sem s točenjem nadaljevala tudi v nedeljo in večinoma polnila čutarice, ki pa jih je bilo treba najprej prati v vroči in nato še izpirati v hladni vodi. Voj. obvezniki so, jih namreč sprejeli neposredno iz skladisca vse prepojene z naftalinom, tako da je bila neposredna uporaba docela nemogoča. Ker držijo čutarice več kot liter in ker je bilo nujno potrebno dodatno delo, so

voj. obvezniki sami od sebe povsem zadovoljni in veseli odštevali za čutarico tega sadjevca, jabolčnika najboljše kvalitete po 120 dinarjev.

Take so torej bile prave cene in ne tiste, ki jih je prikazal Ojsteršek Alojz in kot je zatrjevalo uredništvo v članku, na katerega odgovarjam.

Pri tem prav nič ne moti, da je uredništvo že opravilo poizvedbe in postreglo v članku s pričami v dokaz svojih trditev, ker sem o resnicoljubnosti vseh navedenih globoko prepričana in vem, da ne bi mogle kaj drugega povedati kot sem navedla v tem odgovoru.

Ponovno podčrtujem, da ne bi nikdar pristala na točenje takega jabolčnika iz zaloge za prihodnje leto, če ne bi šlo prav za voj. obveznike in če ne bi bila v dobrini veri, da služim s tem dobrimi stvari in da pomagam prav njim v okoliščinah, v katerih so se ne nadoma znašli.

Gotovo je obveščanje javnosti v časopisih člankih važna naplaga sedanjosti, biti pa mora objektivno in takšna bi morala biti tudi informacija »Rudarja«. Zato bi moralno uredništvo, če je že menilo, da je potrebno, v svoji

informaciji seznaniti javnost tudi z vsemi zgoraj navedenimi okolnostmi. V tem primeru očvidno ne bi bilo moči hiše ironično in omalovažujoče krstiti za »gostoljubno«.

Končno pripominjam, da bi sploh bilo primernejše, če bi uredništvo tak način reagiranja na moje vladljivo pismeno vprašanje z dne 31. 10. 1962 opustilo, kajti ta dogodek pač ne zaslubi tako široke publicete, razen tega pa se je s tem krog prizadetih oseb brez vsake potrebe še razširil, tako da bo končno besedo le treba prepustiti sodišču.«

Korun Josipina

Tako! Sedaj pa zares pika. Javnost je informirana z obema plati. Prodajalka je mnenja, da bi bilo sploh primernejše, da ne bi bili reagirali na njen prvo pismo, češ da ta dogodek pač ne zaslubi tako široke publicete. Morda tega res ne bi bili storili, pa je prodajalka to sama zahtevala, se pravi, da smo samo ugodili njeni prošnji. No, nič hudega! Enkrat smo reagirali mi, enkrat prodajalka — če je res, da v tretje rado gre — bo povedalo svoje še sodišče, kakor napoveduje prodajalka sama.

Uredništvo

V soboto, dne 19. januarja 1963 bo ob 20. uri v vseh prostorih Hotela »PAKA«

I. RUDARSKI DRUŽABNI VEČER

Program:

1. Otvoritev I. Rudarskega družabnega večera
2. Zapovje oktet DPD »SVOBODA« Velenje
3. Povedal Vam ho
4. Zapela bo Betty Jurkovič
5. Nekaj zares, nekaj za šalo
6. Dober tek in na zdravje
7. Zaplešimo

● Rezervirano za člane kolektiva RLV

● Vstop prost

● V spremljavi priznane kvartete bo pela Betty Jurkovič.

● Gostinskega objekta »PAKA«

Srečno!

Novoletne želje ki postanejo živa stvarnost

Nad menoj visoko je azurno nebo. Pod njim se do tal kot dimni steber spušča mraznica. Komaj kilometer pred teboj razločiš oboke zidove nekdanjih lastnikov. In kakor piščeta pod njimi so se v mlado svobodo razrasle nove, ponosne stavbe. Ne, ne samo piščeta. Nad nje se dviga strmo nad lebdečo in pahljasto tančico velenjski nebotičnik.

Sprehajam se po mehki gazi med novimi tisoči in še več stanovanji. In srebrni prah mi sili v oči, ostro pika v obraz. Kaj vse lahko ustvarijo človekove pridne roke... Koliko ur, noči in dni so preživeli kreatorji. Toda, vselej so bili prepricani, da bodo uspeli. Iz žitnih polj in močvirij tod je zraslo mesto. Kako posrečena arhitektonska igrača, vendar. Še več — pravljična igrača sem jo imenoval. Dvakrat pravljična v beli zimi, ko zvečer mežikajo le zastrte luči in vabijo neoniske. V njihovem skrivnostnem siju pa plavajo neslišne srebrne snežinke. Vse je srebrno svetlikajoče se: moderne, ravne strehe, gladek asfalt, zaspanske zelenice. Ko je jutro, potem je zimsko jutro tisočkrat lepše. Glej sonce, in v sleherni srebrni zvezdici je živ, mrzel, toda nenavadno žarec zlat plamenček. V velenjski gazi se ne izgubiš. Kako vendar, saj se v lepoti človek ne preda. In že stojim poleg rudarske šole. Odzvonilo je in dve sto (urnih) gojencev mirno čaka. Samo še tisto pesem bi dodal temu mlademu svetišču: »Kopljemo te, premog, ti sen in zaklad naše zemlje!« Ne, še nekoliko dalje. Le petdeset metrov ob Paki, tokrat hladno žuboreči, ukročeni in v zimski sen pozabljeni. Da, ob njej je še stavba več. Tri nadstropja. Velika okna in polna obrazov, nežnih, ob njih. Samo še mesec, prvi mesec v novem letu in življenje v njej bo kot gorska reka, ki se zlije v strugo sredi plodne ravnine. Nova Šola!

Zliti vse vode v strugo ni lahko. Ce so učitelju starši desna roka, potem gre. Razjarjeni severnik je zapihal in zvrtil srebrni prah. Obrnil sem vetrui hrbet. Preko ceste se mi je nasmihal z zlatom obšijanimi okni nov zdravstveni dom. V njem je utrip dela celodneven.

Pa, kaj bi! Zamahnil sem z roko, kot bi hotel pregnati neprijetne misli in se vsedel v rdeče vozilo. »Do novega jaška, prosim!« Hitro je zdrčalo in po nekaj minutah sem bil že tam. Umazane obrazne rudarjev srečuješ in takrat še bolj občutiš, kako dragocene in težko je delo teh ljudi.

»Naprej, naprej!« sem si rekел. »Res, kam naprej?« »Ne daleč. Do mesta, kjer bo rasel orjak, velenjski orjak. Vplinjevali bomo lignit, milijon ton lignita!« mi je pripovedoval prijatelj.

Jaz pa sem si že slikal v domisljijo jeklenega robota. Kako silen bo vendar. Neznanski z neznansko dolgimi rokavi. Po njih bo brnela topla in močna pesem... plin. »260 kilometrov dolgi rokav!« se je tovariš zasmejal mojim, na pol izgovorjenim besedam.

Da, tako bo. Robot se bo dvigal s tal že spomladis. Dvigal močno in čvrsto nekaj let. In nato! Nato bo hranil svoje železne orjake po vsej Sloveniji. Utihnil sem, kajti preveč silna, mogočna je bila misel na čas, ko bo robot — kombinat kraljeval v Saleški dolini in pomagal človeku v proizvodnji. Ste pomisli, koliko tisoč in tisoč ton premoga več bo treba! Ste pomisli, koliko novih stanovanj in novih tovarn. Takrat bo šaleško mesto še lepše, vabljivejše.

Zopet brije, brije severnik, ki nikoli ne prizanaša. Kje si, rdeče vozilo? Hitro stopiva in že sva tam. Srečno! Srečno! Stokrat srečno! In gledaš nasmejane, čiste obraze. Škoda, da ne moreš videti še tisoč nakopanih ton lignita. Kup, ki bi čezenj ne mogel!

Ze smo v domaćem centru. Mimo tebe hitijo otroci, ki jih ne zebre. Veseli, razposajeni!

V klub na šilce vročega. Za zavesami, črnobelimi, se odtrgajo najnije misli od delovnega hrupa, borbe za proizvodnjo, ki je vsak dan uporno spreminja v millionske številke rudarji.

»Srečno novo leto, kolega!« »Zdravo in srečno!« Kje, le kje naj bi še bilo bolj srečno, kot tu. Srečno v znoju in borbi! Srečno, ker ima dobre gospodarje, prizadivne rudarje. Srečno, ker ustvarja sebi in skupnosti lepo prihodnost. Tako, brez faz. Srečno velenjski gigant s kilometrskimi rokavami!

Na mah sem ga zvrnil in v grlu me je speklo. Nato pa, kot bi sprožil plaz. »Srečno novo leto! Srečno!« In vsakomur, ki ga srečam in vidim v lepem mestu, brez nepotrebne domišljavosti in napihnjenega jaza želim: »Tisočkrat Srečno! na srečni in plodni rudarski zemlji!«

-V-

TO IN ONO

Nekaj novega za vas

Ce ste v mesecu novembra obiskali ženski oddelok v brivskofrizerskem salonu I. center, ste lahko opazili nov aparat za nego las, ki je bil doseg počasnikom frizerskih uslug v vsej šaleški dolini nepoznan. Imenuje se parna kapa ali »sauna«.

Prednosti, ki jih ima ta aparat za nego las in lasišča pred drugimi aparati, je občutna, saj skrajšava proces dela pri trajni ondulaciji, barvanju in beljenju las ter nekaterih drugih uslug tudi za polovico. Zaradi skrajšanja procesa delovanja preparatov, ki so potrebni za izdelavo pričeske, so lasje kakor tudi lasišče samo, obvarovani večjih okvar, kakor prekomerno izsuševanje las, nastajanje prhljaja in podobno.

Zaradi teh vrlin, katere ima »sauna«, vam priporočamo nego las, oziroma izdelavo frizure s pomočjo najnovejšega aparata, zlasti še za to, ker usluge zaradi uporabe »saune« niso dražje.

Tako kot »sauno«, vam priporočamo tudi nov izdelek tovarne »Zlatorog«, zvezpleno mleko za mastne lase ter prhljad.

Tudi v moškem oddelku boste naleteli na prijetno novost. Pred kratkim smo uvedli uporabo papirja pri ogrinjanju za striženje. Neprijeten občutek, da je bilo ogrinjalo že uporabljen, odpade, ker je bilo okoli vrata podloženo s papirjem in tako ne pride ogrinjalo v dotik s kožo.

Vse to smo storili zato, da bodo naši gostje zadovoljni odhajali od nas, in se tudi radi vračali. Da bomo v bodoče opravljali naše usluge čim bolj kvalitetno in po modi, smo poslali eno visokokvalificirano delavko na strokovni tečaj »Narta studio« v Ljubljano, kjer si je pridobila bogate izkušnje za nove prijeme v našem poklicu. V februarju 1963 bo sodelovala v enakem strokovnem tečaju še ena visokokvalificirana delavka v Mariboru, katerega prireja tovarna »Zlatorog«.

SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO ŽELI VSEM NAŠIM STRANKAM IN OSTALIM PREBIVALCEM OBČINE KOLEKTIVEE BRVNICE IN ČESALNICE PRI KOMUNALNO OBRTNEM CENTRU VELENJE.

Preklic

Kurnik Rudolf, stanujoč v Velenju, Aškerčeva 12, zaposlen pri RLV, preklicujem veljavnost plačilnega kartončka za dviganje plač — matična številka 35.

Preklic

Verbič Rudi, zaposlen pri RLV — strojni obrat Janez vzhod, preklicujem žaljivo izjavo, katero sem nepremišljeno izrekel dne 26. 12. 1962 v izvozni kletki jaška Prelodge proti varnostnemu tehniku Lebar Jožetu.

Izjavo obžalujem, tovariš Lebarju pa se zahvaljujem, ker je odstopil od tožbe.

VZETA DENARNICA

V četrtek, 3. januarja 1963 okoli 11. ure je bila v čakalnici ambulante v velenjskem zdravstvenem domu vzeta črna polivinilasta denarnica z osebno izkaznico na ime Slapnik Marija, Kajuhova 11 — Velenje in 600 dinarjev. Dotični, ki je to vzel, naj vrne vsaj izkaznico na naslov: Slapnik Marija, Kajuhova 11.

knjige, knjige

Oglejte si

KINO

NOVA LEPOSLOVNA DELA PRI MLADINSKI KNJIGI V VELENJU

ILONA: Pisatelj Hans Habe ima zelo razgibano življensko pot za seboj: rojen 1911 v Budimpešti, študiral na Dunaju in v Heidelbergu, živel kot časnikar v Svici, izdal svoj prvi roman, ki je danes preveden v 18 jezikov, stopil v francosko vojno, bil ujet od Nemcov in pobegnil 1940, služil potem v ameriški vojski in prišel 1945 kot major iz nje, organiziral tisk v povojni Nemčiji, urejal liste, časopise itd. Njegovo, nam že znamo delo, je roman »Vstop prepovedan«, v katerem prikazuje okupirano Nemčijo. Knjiga je izšla tudi v slovenskem prevodu in je našla velik odmev med bralci. Vendar smo prepričani, da bo Ilona dosegla še dosti večji uspeh.

Ilona je avtorjevo do sedaj zadnje delo in njegov največji poskus, da bi zajel v široko podobo evropsko dogajanje zadnjih nekaj desetletij. Medtem ko spremljamo življensko usodo Ilone, hčere madžarskega postajnega načelnika, do njenega sedemdesetelega leta, se razgrinjajo pred nami usoode treh rodov, od začetka našega stoletja do današnjih dni. Dogodki vodijo Ilono na Dunaj in v Budimpešto, v carski Petrograd in nazaj na Dunaj. Od tam pa v vihri prve svetovne vojne na soško bojišče, prav v naše kraje. Nacistična tiranija prezene Ilono v ameriško izgnanstvo in se vrne šele v poraženo Evropo. Medtem se je končala življenska pot njene hčere Cite, ki je po čudnih preobratih postala žena nacista in si naposled sama vzela življenje. Zgodba se nadaljuje s pripovedjo o njeni hčeri Evi, predstavnici

najmlajšega rodu, v kateri pisatelj kljub raznim neprijetnim videnjem vidi pozitivne vrednote. Ilona je zavestno napisana v »star« pripovedni tehniki tako, da je zgodbu podana v časovnem zaporedju od začetka do konca. Ce je avtor hotel dokazati, da način pripovedovanja ni odločilen, da je poglavito pisateljevo doživetje resničnosti, kakor koli ga potem izobilkuje, potem se mu je ta dokaz posrečil: Ilona je močno pripovedno delo, ki prepričuje in osvaja.

KATAKOMBE SVOBODE: Ta obsežni roman, ki je izšel v dveh knjigah, bi lahko imenovali sago o brazilskej ljudstvu. V silnem epskem zamahu nam pisatelj plastično riše življenje Brazilev ter njihove gospodarske, družbene in politične probleme v konfliktu s profašistično diktaturo.

Armado nas popelje v mesto São Paulo, gospodarsko središče dežele, kjer v bankah in podjetniških koncernih sedišča može, ki vodijo brazilsko politiko. Med njimi se razraščajo nepregledne mreže najzahrbitnejšega intrigantstva, korupcije in prostitucije, sredi katere je ljubezen samo sredstvo, pa še hujše zasplojevanje in razvratnost. Sredi vsega tega brezdušnega ozračja pa se vedno glasnejši protesti zatiranega in izkorisčanega ljudstva, ki bolj in bolj organizirano prehaja v protiakcijo, v boj za svobodo in človeka vredno življenje za svetobo, ki naposled mora posijati v velemestne katakombe. V Santosu, enem izmed največjih pristaniških pre-

delov brazilskega velemesta, prirejajo mogotci zasplojevalna slavlja v čast in slavo ministra za delo — nekaj sto metrov stran pa se stradano ljudstvo protestira in stavka. Med domačini na podeželju vre... Zadnje crožje vladajočega kapitala je seveda nasilje, so ječa in rablji, kljub vsemu zatiranju pa se v vedno določnejših oblikah kažejo znaki svobode, ki mora priti... Rosenstein

Od 9. do 10. januarja: »BELE SENCE«, italijansko-francoski barvni film.

Od 12. do 14. januarja: »KARTAGINA V PLAMENIH«, italijansko-francoski barvni film.

Od 16. do 17. januarja: »AMBICIÖZNA«, francoski barvni film.

Od 23. do 24. januarja: »PREISKOVALNI SODNIK«, italijansko-španski film.

Od 26. do 28. januarja: »VSI DOMOV«, italijansko-francoski film.

Od 30. do 31. januarja: »VSEMU JE KRIVO POLETJE«, domači film.

športni dogodki

Občinsko sindikalno prvenstvo v skokih

Dne 23. decembra je bilo na 26 m skakalnici na Kozjaku občinsko sindikalno prvenstvo v skokih, in sicer za prvenstvo posameznikov in za prvenstvo ekip, ki ga je izvedel občinski sindikalni svet občine Šoštanj. Za tekmovanje se je iz podjetij naše doline prijavilo 18 tekmovalcev in 4 ekipe. Posebno številni so bili tekmovalci iz IRS, katerih je nastopilo kar 8!

Ob 15. uri se je na dobro pripravljeni skakalnici začelo tekmovanje. Za pokal zmagovalca je bilo nekaj prav izenačenih tekmovalcev, ki so dali vse od sebe, da bi si ga priborili. Lepe in dolge skoke je imel Majdak Karl iz IRS. Po dolžini ga je malo prekošil Zager Roman iz TE Šoštanj, vendar je bil stilno nekoliko slabši. Javornik Tone iz RLV je kljub temu, da je imel to sezono prvič smučke na nogah, dosegel lepe daljave in tudi stilno še kar dobro, vendar v borbo za prvo mesto ni mogel poseti. Smola se je držala tudi Zohar Stefana iz RLV, ki je bil na treningu odličen, na tekmovanju pa je vedno malo zamudil pri odrivu, kar je bilo seveda vzrok, da so bile daljave nekoliko kraje in je zasedel še 5. mesto. Hladin Milan iz RLV, elektroštrojni obrat, je skoke izvedel še najlepše in tudi najdaljše ter je zasluzeno zmagal. Presenečenje tega tekmovanja pa je 3. mesto Spiegel Karla iz IRS, ki je pustil za seboj nekatere dobre tekmovalce, ki so bili vedno pred njim.

Med ostalimi bi bilo potrebno omeniti Zupanc Marjana iz »Gorenja«, ki je kljub temu, da je skakal z izposojenimi smučmi, dosegel v tako močni konkurenči odlično 7. mesto.

K dobremu razpoloženju je pripomoglo tudi ngodno vreme, saj je veter, ki je dopoldne še pihal, popoldne popolnoma prenehal. Zaradi tega je tekmovanje potekalo brez zastojev in kljub nekaterim padcem ni bilo nobenih nezgod.

Tehnični rezultati:

1. Hladin Milan, RLV, 24 in 24 m, 200 točk;
2. Zager Roman, TE Šoštanj, 24 in 23,5 m, 193,5 točk;
3. Spiegel Karl, IRS Vel., 23,5 in 24 m, 193 točk;
4. Majdak Karl, IRS Vel., 22,5 in 23,5 m, 188,8 točk;
5. Zohar Stefan, RLV, 21,5 in 22 m, 174,6 točk;
6. Javornik Tone, RLV, 20 in 22,5 m, 169 točk;
7. Zupanc Marjan, »Gorenje«, 21,5 in 21,5 m, 165 točk;
8. Verdev Jože, IRS Vel., 21 in 21 m, 163 točk;
9. Kovač Jurij, Chrommetal, 20,5 in 21 m, 158,6 točk;
10. Kralj Jože, RLV, 20,5 in 20,5 m, 156,7 točk;
11. Tesovnik Franc, TE Šoštanj, 18,5 in 19,5 m, 136,8 točk;
12. Čepelnik Milan, IRS Vel., 17,5 in 17,5 m, 129,7 točk;
13. Dobnik Ivan, TE Šoštanj, 17,5 in 17,5 m, 126,7 točk;
14. Božič Franc, TE Šoštanj, 17,5 in 17,5 m, 121,7 točk;
15. Brišnik Viktor, IRS Vel., 18,5 in 18 m, 115,3 točk;
16. Postrak Edi, IRS Vel., 15,5 in 16 m, 108 točk;
17. Čepin Franc, IRS Vel., 17,5 in 16,5 m, 100 točk.

Tehnični rezultati ekip:

1. Ekipa IRS I. 544,8 točk
2. Ekipa RLV 545,6 točk
3. Ekipa TE Šoštanj 459 točk
4. Ekipa IRS II. 355 točk

Ing. Jevšenak L.

Posnetek z uspehov skakalnih tekem

**Dapisujte
V NAŠ
LIST**

PERSONALNE VESTI

PREGLED NESREC PRI DELU ZA NOVEMBER 1962

	Lahke	Težke	Smrtné	Skupaj	Nesreča na poti na delo in iz dela
Jama — vzhod	34	5	—	39	—21
Jama — zapad	4	—	—	4	—
Klasirnica	1	1	—	1	—
Elektrostrojni	1	—	—	1	2—41
Zunanji obrat	1	1	—	2	1—5
Avtopark	—	1	—	—	—
Gradbeni obrat	—	—	—	—	—
Direkcija	—	—	—	—	—
IRS	1	—	—	1	—
EFE Šoštanj	2	—	—	2	—
SKUPAJ:	44	6	—	50	3—67

NESREČE PRI DELU, NA POTI NA IN Z DELA

Skupaj za celo podjetje	Lahke	Težke	Smrtné	Skupaj
Nesreča pri delu	44	6	—	50
Nesreča na poti na in z dela	2	1	—	3
SKUPAJ:	46	7	—	53

»RUDAR«, glasilo delovnega kolektiva RLV — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik Jože Tekavec — Tehnični urednik Pavla Zargaj — Ostali člani: Franc Pistrošek, Alojz ing. Diaci, Marjan Sušteršič, Ivan Drev in Vinko Smajs — Izhaja dvakrat mesečno — Tisk Časopisnega podjetja »Celjski tisk« Celje — Cena 20 din

(Nadaljevanje)

Nadalje je Cimperman Stane še dejal: »Tu pri nas bomo sami obračunali s komunisti in tako bo človeštvo po dolgem času spet svobodno zadihalo, ker bo na svetu v celoti uničen komunizem.«

S številnimi in dobro pripravljenimi sestanki si kler ni veliko opomogel. Le nekoliko je utrdil svojo obveščevalno mrežo, ki je bila organizirana po članicah Marijine družbe in po organiziranih slovenskih katoliških fanthih.

Desetega septembra je Lojze dobil obvestilo, da bo prihodnji večer v Ravniku sestanek, na katerega prideta dva tovariša — ilegalci. Tega sestanka se morajo udeležiti vsi štirje. Po možnosti ne sme manjkati nobeden, ker bodo obravnavali stvari, ki zadevajo njih osebno. Lojze je takoj po tem obvestilu stopil do Jožeta in Pepeta. »Kje pa bomo imeli sestanek in kaj bomo tako važnega obravnavali na njem, ker moramo biti vsi navzoči?« je vprašal Pepe. »Jaz ne vem, kaj bomo obravnavali,« je kratko odvrnil Lojze. Nadalje je priporabil: »Glede kraja pa se moramo pogovoriti, kje bi bilo najbolj primerno za sestanek.« Jože je rekel Lojetu: »Do sedaj smo vsako stvar imeli pri tebi. To pa ni prav dobro, ker te bomo preveč kompromitirali.« Pepe se je oglasil: »Pa imejmo sestanek pri nas v skedenju.« »Dobro!« je odvrnil Lojze. »Pripravi, da bosta tovariša po sestanku v našem skedenju prespala.« »Bom že pripravil in uredil, da bo prave, je odgovoril Pepe. Po kraikem dogovoru so se razšli.

Drugi dan je Pepe v skedenju na senu pripravljal ležišče. Medtem je prišel oče v skedenj. Ko je zagledal Pepeta, da poravnava seno, ga je vprašal: »Kaj pa delaš? Boš vse razkopal!« Pepe mu je odvrnil: »Nič ne bom razkopal, ampak bom poravnal, da bo

Skozel-vihar

TEKAVEC JOŽE

lepše.« »Ne razkopavaj! Pojdite kaj drugega delat!« mu je rekel oče in odšel iz skedenja.

Pepe je še malo poravnal, prisnel odejo, da se bosta tovariša lahko pokrila, potem pa je odšel v hišo. V kuhinji je poiskal mater in jo poprosil, če bi lahko malo prej pripravila večerjo. »Ali boš kam odšel?« ga je vprašala. »Ne, nikamor!« ji je odgovoril. »Meli bomo sestanek. Zato bi želel, da bi bila prej večerja, da me ne bi tovariši predolgo čakali.« Mati je pohitela in večerja je bila kmalu gotova.

Tako po večerji je Pepe stopil na dvorišče. Kmalu je prišel še Jože in ga vprašal: »Ali si že večerjal?« »Sem že gotov, mu je odvrnil Pepe. »Tudi jaz sem že gotov,« je rekel Jože. »Ce bosta še ostala dva kmalu povečerjala, bomo lahko kar začeli s sestankom.« Pepe mu je odvrnil: »Vprašanje je, kdaj bosta prišla ilegalna tovariša.« »Saj sta že tu,« je rekel Jože. »Prej sem bil pri njima v gostilni. Sta ravno večerjala. Se vprašala sta me, če bomo lahko kmalu pričeli.«

Po kratkem razgovoru sta zaledala Lojetka, ki je prihajal s tovarišema proti hiši. Za njimi je stopal tudi Andrejčev Lojze.

»Dober večer,« so pozdravili. »Dober večer,« sta odgovorila Pepe in Jože. Lojze je predstavil Pepeta tovarišema, ker se želejdaš še ni z njima poznal. Tovariš sta se predstavila — Očka (Novak Ivan) in — Sine (Popit Franc).

»Gremo kar v skedenj,« je rekel Pepe in stopil naprej. »Pa pojdimos,« so mu odgovorili in se takoj drug za drugim povzpelii po lestvi na pripravljeno ležišče.

Ko so se vsebili v seno, je v

temi prvi spregovoril Očka in v dolgem govoru pojasnjeval vlogo komunistične partije. Na koncu je med drugim dejal: »Tovariš! Vaše delo za OF od vsega začetka spremlja komunistična partija in je zadovoljna z vašimi uspehi. Opažamo, da dosegate vidne uspehe, zato je sklep komunistične partije, da vas sprejme v svoje vrste.«

Te besede so izzvenele iznenada, kajti na kaj takega tovariši niso bili pripravljeni. Vsi so bili presenečeni. Vsem se je v notranjosti lomilo. Sreca so jim močneje utripala. Zdeto se jim je, da so še premalo seznanjeni z vlogo komunistične partije, čeprav jim je to tovariš Očka pravkar na dolgo in široko razlagal. Nekaj časa bi moral preteči, da bi vse stvari še dobro pretuhtali in premislili. Tovariš Očka je rekel, da je sklep komunistične partije, da jih sprejme v njihove vrste. Kaj naj mu na to odgovorijo? Zakaj mora biti danes ta sestanek? Zakaj jih silijo v komunistično partijo, saj lahko delajo za OF, čeprav niso člani komunistične partije. V glavo jim je silila vročina. Kako srečni so, da so vsaj v temi, da si ne morejo pogledati v oči. Če bi jim nekdo poišnil termometer pod pazduho, bi se prav gotovo živo srebro povzpelo čez rdečo črto.

Tovariš Očka in Sine sta slušila, da se vsi nahajajo v trenutni stiski. Po kratkem premoru je Očka vprašal: »Ali se strinjate, da ste sprejeti v komunistično partijo?« Zopet je nastala tišina. Sreca so še močneje udarjala. Po kratkem času se je ojunačil Lojze in spregovoril: »Mi se že strinjam s tem, da smo sprejeti

v komunistično partijo, samo ne verjamem, če smo že dovolj zreli za to, da bomo kos nalogam.«

Tovariš Očka je potem na dolgo in široko pojasnjeval, kaj je komunistična patrija, kakšen je njen program, kakšna je disciplina, kakšne so naloge članov partije, kdo je lahko član partije, kako se mora član partije obnašati in zadržati, da si pridej ugled in zaupanje med ljudmi itd. Ko je končal, je vprašal: »Ali vam je sedaj bolj jasno, kaj pomeni biti član partije in kaj boste morali delati kot člani partije. Ali se vam zde naloge pretežke?«

Lojze je odgovoril: »Res je, da so pred nami težke naloge. Vendar upam, da jih bomo premagali, ker smo pripravljeni vsako nalogo, ki jo dobimo, tudi izvršiti.«

Pepe se je oglasil: »Nekaj me resno skrbi. Kot vidimo, so naloge velike, mi pa nismo sposobni za tako delo.«

Očka je nato obrazložil, kako se morajo člani partije truditi, da se bodo usposobili, če hočejo biti kos nalogam v tej težki borbi, ki je pred nami. Med drugim je rekel: »Prepričan sem, da se boste tudi vi poglobili v našo stvar in postali dobri člani partije. Zato morate nadaljevati z delom še vztrajnejše, kot ste delali do sedaj.«

S temi besedami je končal. Potem pa je vsakega posebej vprašal, če se strinja s tem, da je sprejet v komunistično partijo.

S tresčim glasom so drug za drugim odgovorili, da se strinjajo s sprejemom.

Za tem je tov. Sine govoril o kooperaciji.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Ljuban Naraks

Po Sovjetski zvezi

5

(Nadaljevanje)

Precej časa smo ogledovali »Boljšoj teater« v Moskvi. Se vedno se doživeto spominjam vsega, kar sem tu videl in slišal. Vodiči in prevajalci so nam krovno sklo pripovedovali o razvoju in uspehih, ki jih še vedno žanje kolektiv te kulturne ustanove. Baletna skupina, zlasti pa Galina Ulanova, Olga Lepešinska ter drugi dobro znani operni in baletni mojstri, so prinesli tej hiši svetovni sloves. Leta 1937 pa so Veliki teater v Moskvi nagradili z Leninovim ordenom. Zato ni nič posebnega, da je ogromna dvorana pri vsaki predstavi zasedena do zadnjega sedeža.

Ker je postavljena blizu tega hrama opera in baleta tudi stavba »Malega teatra« — šola starejše ruske realistične dramaturgije — zato nekaj besed še o tej kulturni hiši, ki je tesno povezana z reformatorjem ruskega gledališča, dramatikom Aleksandrom Ostrovskim. Pripovedovali so nam, da je zlasti Ostrovski imel vidnejši vpliv pri razvoju ruske progresivne dramaturgije, kate-

regi dela so bila v Malem teatru mnogokrat odigrana.

Že večkrat sem omenil, da prestolnico Sovjetske zveze povezujejo široke in ravne magistrale, ki so jih preuredili v poslednjem času. Ena izmed najlepših je prav gotovo ulica, ki je dobila ime po velikemu proletarskemu pisatelju Maksimu Gorkemu. To je glavna prometna žila Moskve. Dolgo časa smo se vozili po 45 metrov širokem cestišču in kar nekam majhnega sem se počutil, ko sem vdolž ulice gledal nove sijajne stavbe. Na lev strani je ulica Gorkega posejana s stanovanjskimi bloki, na desni strani pa je zgrajenih mnogo pomembnih stavb.

Moji potni vtisi iz daljne dežele ne bi bili popolni, če v njih ne bi zasledili imena A. Puškina, ruskega pesnika, in enega največjih svetovnih lirikov. Na trgu, ki nosi njegovo ime, smo se ustavili in stopili iz avtomobilov, da bi se ob spomeniku poklonili njegovemu spominu. Zapeli so sprožilci naših fotoaparatorov, ko so ob spomeniku, katerega so mu po-

stavili ljudje sami, z nabranimi sredstvi, mladi literati recitirali mimoidočim svoja dela. Vendar jih nismo dolgo poslušali. Naši gostitelji so imeli pripravljen obsežen program, zato smo se odpeljali dalje po ulici Gorkega in se spet ustavili na trgu Majakovskega. Tudi to mesto je tesno povezano z razvojem ruske kulture. Pročelje velike koncertne hiše, imenovane po Petru Iljiču Čajkovskem, daje temu trgu

značajno podobo. V njej se odvija glasbeno življenje Moskovčanov in je hkrati tudi center muzikalne ustvarjalnosti. Na ogromnem odru lahko istočasno uprizorijo sceno tisoč nastopajočih. Ko smo hodili tu naokoli, so nam pripovedovali, da je trg Majakovskega drugo kulturno središče v Moskvi. Izmed tridesetih teatrov, ki so postavljeni v prestolnici, se štirje pomembni nahajajo na tem trgu. Zato so 1958. leta postavili temu znanemu ruskemu revolucionarnemu književniku veličasten spomenik.

(Prihodnjič dalje)

*Vsem bocalcem in sodelavcem
želi mnaga uspeha
v novem letu
Hedništva „Rudacija“*

VELENJE

mesto na lignitu

(Nadaljevanje)

Rudarsko glavarstvo, ki je moralo paziti na varnost delavcev, s temi metodami ni bilo zadovoljno. Leta 1907 je posredovalo tako, da je predpisalo odkopno višino 5 m. Toda pri rudniku te ga predpis niso upoštevali.

Leta 1909 je pa rudarsko glavarstvo kratko malo predpisalo, da morajo v Velenju uporabljati prečno metodo, ki se od bočne loči v bistvu samo v tem, da dopušča manjšo višino, zahteva pa tudi manjše zračne kanale. Največja višina, ki so jo pri prečni metodi dosegli, je bila 6 m. Na področju med cesto in železnico, kjer so kopali leta 1909, so bili odkopi na etaži visoki samo tri metre.

Precno so kopali od 1. septembra 1909 do 31. marca 1910. Vodstvo rudnika pa s to metodo ni bilo zadovoljno. Delovni učinek je padel za več kakor polovico. Prej je znašal na kopača 3,2 in na celo jamo 1,7 tone na dan, zdaj pa je padel na 1,6 odnosno na 0,72 tone.

Proizvodna cena tone se je od 5,1 K dvignila na 8,2 K, medtem ko se je prodajna cena gibala med 5,1 do 5,5 K.

Umetno je, da se je vodstvo rudnika pritoževalo in končno doseglo, da je rudarsko glavarstvo preklicalo svoj odlok o uvedbi prečnega odkopavanja.

Zopet so uvedli bočno, vendar nekoliko izpremenjeno odkopa-

vanje. Proizvodnja se je dvignila in stroški so padli, vendar ne za toliko, da bi bil postal rudnik aktivен. To so dosegli šele, ko je rudarsko glavarstvo leta 1912 dovolilo metodo tako imenovanega odkopavanja z varnostnimi stebri. Zopet so šli do višine preko 10 m in enake širine, toda ob smernih progah so puščali močne varnostne stebre, zaradi katerih je šlo mnogo premoga v izgubo. A ne samo to: premog, ki je padal s stropa, je krovina često zasula. Proizvodnja je bila velika, kar je ustrezalo potrebam prve svetovne vojne in rudnik se je zopet rešil pasivnosti.

Ročno kopanje so podpirali s strelnjanjem. Do leta 1895 so prižigali z odpri rudarsko svetlico. Po dveh nesrečah, ki sta se dogodili v začetku leta, so uvedli zažiganje z vrvico. Leta 1912 so začeli zažigati na električni način.

Ze kar v začetku so imeli v velenjskem rudniku težke izkušnje s plinom, ki se je v nepopolnoma zasutih jamah lahko nabiral in tudi vžigal. Metan (CH_4) in ogljikov dioksid se po analizi iz leta 1947 močneje javljata v zahodnih (južnih) jamah, kakor v vzhodnih. Vendar sta se obe veliki nesreči zgodili na vzhodu.

Vzhodne jame so označevali kot vzhodno, ostalo pa kot južno in jugozahodno polje. Nekako do konca stoletja so kopali v vzhodnem delu premogovnega ozem-

lja, potlej pa v južnem. Na vzhodu je namreč nastal ogenj in so se več let trudili, da bi ga zadušili. Na južnem polju so ob železnici in cesti puščali varnostni stebri.

Sedesanje se je začelo takoj ko so podrli opore in je trajalo tudi leto dni. Pri tem so nastajale na površini tako imenovane pinge, udori, večji ali manjši, ki jih je navadno zalila voda in jih spremeniла v mlake ali manjše ribnike. Večkrat je pa od ping zniževanja šlo dalje, tako da je nastalo znižanje obširnejšega terena. Jasno je, da je izkop vsake naslednje etaže izval nadaljnje zniževanje terena. Kmetom je bilo seveda hudo za njive in travnike. Morali so se jim odreči, v kolikor jih je kupil rudnik, in jih je dajal, kjer so bili količaj uporabni, v najem svojim našencem in delavcem. Kakega zasipanja niso uporabljali, saj bi se ne bilo izplačalo, ker je bil lignit prepočeni.

V jami so vozili z vozički, ki so bili pritrjeni na vrveh brez konca, na visečih delih proge, na zaviralnicah in so polni, drčči, navzgor vlekli prazne s svojo težo.

Delavci so prvotno svetili s svetilkami, v katerih je gorelo repno olje. Po obeh velikih nesrečah leta 1893 so uvedli zaprte svetilke. Ze ob koncu Lapove dobe so uvedli elektriko, toda uporabljali so jo za pogon

in razsvetljavo samo pri izvozu jašku.

Podjetni Lapp je leta 1900 poleg izvoznega jaška postavil tovarno briketov. Premog, iz katerega so proizvajali brikete, so sušili v posebni cevni peči sistema Schultz. Ker vsebuje velenjski premog zadostno količino bituminoznih snovi, mu niso dodajali nikakega veziva. Briketi so bili premalo odporni proti vlagi in so v shrambi kmalu razpadli. Med prvo svetovno vojno, ko je šel premog dobro v denar, so pač podrli.

Sam premog so sortirali na suhi separaciji, kajti že iz Jame je prihajal čist.

Leta 1905 so skladišča za premog in brikete z rudniško železnicijo povezali z železniško postajo v Pesju. Kot drugo sredstvo za rentabilnejšo uporabo premoga si je Lapp zamislil elektrarno. Zgradil jo je leta 1909. Elektrarna poslopje je bilo za sedanjam poslopjem tehnične uprave. V njem je bilo preprosto motovilo, ki ga je gnal parni stroj. Vendar je električna sila zadoščala samo za pogon izvoznega jaška ter za razsvetljavo njegove zunanjosti ter notranje okolice. Lapp je seveda imel z elektriko večje načrte. Po njegovi smrti so jo ponudili celo Celju, vendar se je mesto povezalo z domačo Westnovo elektrarno. V zapisniku iz leta 1914 se omenja tudi jamski vodovod, toda očvidno ni bil napeljan po vsej jami.

Delavci in nameščenci, njih delo in dom

Delavci so v Velenju najprej delali po dvanaest ur na dan. Kakor v rudnikih trboveljske premogovne družbe so tudi tu polagoma uvedli osemurni delavnik s tremi izmenami. V rudniku je bilo sorazmerno malo pravih poklenih rudarjev. Večino so tvorili mali kmetje in njihovi sinovi, medtem ko so pravi rudarji odhajali v tuje, zlasti v nemške rudnike, kjer je bil zaslužek večji.

(Nadaljevanje prihodnjič)

*Uspehov polno novo leto želi
delovni kolektiv Rudnika lignita Velenje*

UPRAVNI ODBOR
IN
DELAVSKI SVET
ZELITA KOLEKTIVU
NOVE USPEHE
V LETU 1963

KRAJEVNI ODBOR

SZDLJ

v Velenju

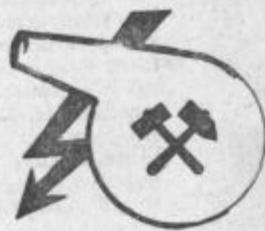
želi zadovoljstva
in uspehov polno
novo leto
1963

Mnogo sreče in vsestranskega napredka
v letu 1963 želi

Rudniški komite ZKS
Sindikalna podružnica RLV
Rudniški komite LMS

*

Mladinska knjiga Velenje
želi vsem cenjenim bralcem
vso srečo v novem letu.

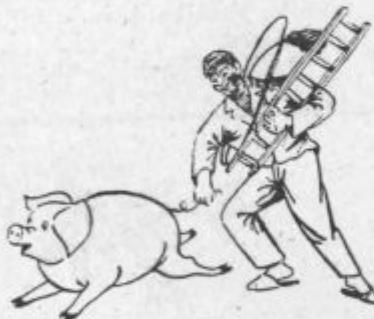

ENERGO KEMIČNI KOMBINAT V VELENJU

čestita k doseženim
uspehom v preteklem letu
in želi v letu 1963 še mnogo
novih uspehov pri nadaljnji
izgradnji naše
socialistične družbe!

Vsem športnikom Velenja, posebno nogometnemu
želi srečno in uspehov polno novo leto 1963
na vsem športnem področju

STVD »Partizan — Rudar«

Ob novem letu 1963 čestitamo vsem delovnim ljudem
Saleške doline in se priporočamo v nadaljnjo naklonjenost
pri nakupu v naših poslovalnicah.

Kolektiv trgovine podjetja »BAZEN«
Velenje

Kolektiv in uprava
KOMUNALNE BANKE SOŠTANJ
z ekspozituro Velenje

želi vsem svojim poslovnim prijateljem, vlagateljem, hišnim
svetom, posojiljemalcem potrošniških posojil in vsem ob-
čanom

srečno in uspešno novo leto 1963

SREČNO

IN ZDRAVO

NOVO LETO

ŽELI VELENJČANOM

DELAVSKI KLUB VELENJE

DPD „Svoboda“ Velenje želi vsem
prebivalcem Šaleške doline
uspešno novo leto!